

4. kvartal 2019

Delårsrapport

SPAREBANK 1 ØSTLANDET

Innholdsfortegnelse

Hovedtall	2
Styrets beretning.....	3
Resultatregnskap	15
Utvidet resultatregnskap.....	16
Balanse	17
Endring i egenkapital.....	18
Kontantstrømoppstilling	20
Noter til regnskapet	21
Note 1 Regnskapsprinsipper	21
Note 2 Endringer i konsernsammensetninger	23
Note 3 Segmentinformasjon	24
Note 4 Kapitaldekning	26
Note 5 Utlån til og fordringer på kunder	28
Note 6 Avsetning til tap på utlån og forpliktelser	30
Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	32
Note 8 Finansielle derivater.....	33
Note 9 Likviditetsrisiko	34
Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	35
Note 11 Finansielle instrumenter og motregning	38
Note 12 Leieavtaler	39
Note 13 Andre eiendeler	40
Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder.....	40
Note 15 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital	41
Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse.....	41
Note 17 Egenkapitalbevis	42
Note 18 Hendelser etter balansedagen	43
Resultater fra kvartalsregnskapene	44
Alternative resultatmål	45
Finanskalender 2020	49
Kontaktinformasjon.....	49

Hovedtall

Konsern	01.01-31.12 2019		01.01-31.12 2018	
	Beløp	Prosent ¹⁾	Beløp	Prosent ¹⁾
Resultatsammendrag (mill. kroner og prosent av gj.sn.forv.kap.)				
Netto renteinntekter	2.166	1,66 %	2.074	1,77 %
Netto provisjons- og andre inntekter	1.388	1,06 %	1.286	1,10 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	735	0,56 %	291	0,25 %
Sum netto inntekter	4.289	3,29 %	3.651	3,11 %
Sum driftskostnader	1.930	1,48 %	1.881	1,60 %
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	2.359	1,81 %	1.770	1,51 %
Tap på utlån og garantier	32	0,02 %	35	0,03 %
Driftsresultat før skatt	2.326	1,78 %	1.735	1,48 %
Skattekostnad	398	0,31 %	321	0,27 %
Resultat etter skatt	1.928	1,48 %	1.414	1,20 %
Renter hybridkapital	15	0,01 %	17	0,01 %
Resultat etter skatt inkl. renter hybridkapital ²⁾	1.913	1,47 %	1.396	1,19 %
Lønnsomhet				
Egenkapitalavkastning ²⁾	12,8 %		10,5 %	
Kostnadsprosent ²⁾	45,0 %		51,5 %	
Balanse og nøkkeltall				
Brutto utlån til kunder	107.035		98.940	
Brutto utlån til kunder inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	150.688		140.165	
Utlånsvekst siste 12 mnd ²⁾	8,2 %		9,4 %	
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	7,5 %		8,2 %	
Innskudd fra kunder	78.494		71.497	
Innskuddsvekst siste 12 mnd ²⁾	9,8 %		8,4 %	
Innskuddsdekning ²⁾	73,3 %		72,3 %	
Innskuddsdekning inkl. utlån overført til kredittforetak ²⁾	52,1 %		51,0 %	
Akkumulert snitt forvaltningskapital	130.394		117.358	
Forvaltningskapital ²⁾	134.783		123.472	
Forretningskapital ²⁾	178.436		164.696	
Tap og mislighold				
Tap på utlån i prosent av brutto utlån ²⁾	0,0 %		0,0 %	
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	7,4 %		6,4 %	
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	0,4 %		0,5 %	
Soliditet og likviditet				
Ren kjernekapitaldekning	17,2 %		16,8 %	
Kjernekapitaldekning	17,9 %		17,6 %	
Kapitaldekning	19,8 %		19,6 %	
Netto ansvarlig kapital	15.444		14.672	
Egenkapitalprosent ²⁾	11,8 %		12,0 %	
Uvektet kjernekapitalandel	7,2 %		7,5 %	
LCR ³⁾	162,2 %		152,5 %	
LCR i NOK ³⁾	147,1 %		164,2 %	
LCR i EUR ³⁾	1248,3 %		123,2 %	
Bemanning				
Antall årsverk ved utgangen av perioden	1.127		1.139	
Egenkapitalbevis				
Børskurs (i kr)	92,50		83,00	
Børsverdi (mill. kroner)	10.714		9.572	
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern ²⁾	93,67		85,83	
Resultat per EK-bevis, i kr ⁴⁾	11,55		8,46	
Pris/resultat per EK-bevis ²⁾	8,01		9,81	
Pris/bokført egenkapital ²⁾	0,99		0,97	

1) Beregnet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

2) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

3) Liquidity Coverage Ratio: Måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

4) Resultat etter skatt og renter hybridkapital for kontrollerende eierinteresser * eierandelsbrøk 31.12.2019/antall EKB 31.12.2019.

Styrets beretning

4. kvartal 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder for tilsvarende periode i 2018)

- Resultat før skatt: 406 (347) mill. kroner
- Resultat etter skatt: 291 (322) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 7,3 (9,1) prosent
- Netto renteinntekter: 584 (544) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 333 (313) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 11 (7) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 490 (506) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 33 (11) mill. kroner
- Utlånsvekst inklusiv overførte lån til kredittforetakene, i kvartalet var 2,3 (0,7) prosent
- Innskuddsveksten i kvartalet var 2,1 (1,8) prosent

Foreløpig årsregnskap 2019 (Konserntall. Tall i parentes gjelder 2018)

- Resultat etter skatt: 1 928 (1 414) mill. kroner
- Egenkapitalavkastning: 12,8 (10,5) prosent
- Resultat per egenkapitalbevis: 11,58 (8,46) kroner
- Netto renteinntekter: 2 166 (2 074) mill. kroner
- Netto provisjons- og andre inntekter: 1 388 (1 286) mill. kroner
- Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser: 735 (291) mill. kroner
- Sum driftskostnader: 1 930 (1 881) mill. kroner
- Tap på utlån og garantier: 32 (35) mill. kroner
- Ren kjernekapitaldekning: 17,2 (16,8) prosent
- Utlånsveksten i 2019 inklusiv overførte lån til kredittforetakene: 7,5 (8,2) prosent
- Innskuddsvekst i 2019: 9,8 (8,4) prosent
- Styret foreslår ovenfor bankens representantskap et kontantutbytte på 5,72 (4,12) kroner per egenkapitalbevis, totalt 663 (477) mill. kroner. I tillegg foreslås et kundeutbytte på 266 (222) mill. kroner, og en avsetning på 26 (6) mill. kroner til gaver.

Viktige hendelser i fjerde kvartal

Regnskapsmessig klassifisering av gaver og kundeutbytte fra grunnfondskapitalen etter IFRS

I forbindelse med forberedelsen av revisjonen av årsregnskapet for 2019 har bankens revisor uttrykt en vurdering om at gjeldende praksis for klassifisering av utdelinger fra grunnfondskapitalen (gaver og kundeutbytte) som en "egenkapitaltransaksjon" for sparebanker må endres for å være i samsvar med IFRS.

Banken er av den oppfatning at finansforetakslovens utdelingsregler tilsier at en endring av klassifisering ikke vil påvirke bankens utbyttekapasitet, fordeling av overskudd mellom grunnfond og eierandelskapital eller bankens kapitaldekning. Banken er i dialog med Finanstilsynet for å avklare spørsmålet knyttet til klassifisering av utdelinger fra grunnfondskapitalen under IFRS og finansforetaksloven, og vil oppdatere markedet med nærmere informasjon når dette er avklart.

Minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL)

Finanstilsynet har konkludert at den foretrukne krisehåndteringsstrategien for SpareBank 1 Østlandet er at banken videreføres i en krisesituasjon gjennom intern oppkapitalisering («Bail-in»).

SpareBank 1 Østlandet-konsernet skal ha ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL) som til sammen utgjør minimum 18 891 millioner kroner, tilsvarende 33,1 prosent av et justert beregningsgrunnlag per 31. desember 2019.

Konvertibel gjeld som skal medregnes for å oppfylle minstekravet, skal være etterstilt gjeld til eksterne investorer.

Kravet gjelder fra 31. mars 2020. Kravet om lavere prioritet (etterstilt gjeld) skal være oppfylt innen 31. desember 2022 og kan fases inn ved at SpareBank 1

Østlandet fram til denne datoen kan medregne gjeld som er utstedt før 1. januar 2020 forutsatt at denne tilfredsstiller generelle krav til konvertibel gjeld.

Konsernet SpareBank 1 Østlandet

Konsernet består av SpareBank 1 Østlandet og de 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Innlandet AS (tidligere EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS), EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS, EiendomsMegler 1 Oslo AS (datterdatter), Youngstorget 5 AS og AS Vato, samt det 95 prosent eide datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS. Videre består konsernet av det 70,68 prosent eide holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS, som igjen eier 100 prosent av aksjene i datterselskapet TheVIT AS. Regnskapene til ovennevnte selskaper konsolideres fullt ut i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet.

SpareBank 1 Østlandet eier 12,40 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS, 18,00 prosent av SpareBank 1 Utvikling DA (tidligere SpareBank 1 Banksamarbeidet DA), 20,85 prosent av SpareBank 1 Kredittkort AS, 9,99 prosent av BN Bank ASA, 20,00 prosent av SMB Lab AS og 20,00 prosent av Betr AS, samt 18,74 prosent av SpareBank 1 Betaling AS. Videre eier banken 22,29 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS og 15,15 prosent av SpareBank 1 Næringskreditt AS (summen av A og B aksjene) (kredittforetakene). Resultatene fra ovennevnte selskaper resultatføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel. Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU (IAS 34).

Konsernresultat for 4. kvartal 2019

Konsernet SpareBank 1 Østlandets resultat etter skatt ble 291 (322) mill. kroner, mot 409 mill. kroner i 3. kvartal 2019. Egenkapitalavkastningen ble 7,3 (9,1) prosent, mot 10,7 prosent i 3. kvartal 2019.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	4. kv 19	3. kv 19	4. kv 18
Resultat etter skatt i morbanken	282	324	253
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	0	0	-4
Resultatandeler fra:			
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	-8	26	63
SpareBank 1 Boligkreditt AS	0	3	-10
SpareBank 1 Næringskreditt AS	2	1	1
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	-6	5	-4
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	-3	2	-1
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	26	29	33
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall	-3	-3	-6
SpareBank 1 Kredittkort AS	0	6	7
SpareBank 1 Betaling AS	-4	-2	-3
BN Bank ASA - Konserntall	9	9	0
Youngstorget 5 AS	1	1	-6
Øvrige konsernposter	-4	10	0
Resultat etter skatt for konsernet	291	409	322

Reduksjonen på 31 mill. kroner sammenlignet med 4. kvartal 2018 skyldes i hovedsak redusert resultatbidrag fra Sparebank 1 Gruppen og endret periodisering av skattefradrag for kundeutbytte i morbanken.

Redusert resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen skyldes i hovedsak et vesentlig svakere forsikringsresultat i Fremtind Forsikring AS, som i hovedsak skyldes høyere skadeutbetalinger, høyere driftskostnader og lavere avviklingsgevinster. Videre har SpareBank 1 Forsikring AS foretatt en betydelig styrking av administrasjonsreserven på fripoliser i livselskapet i fjerde kvartal som også bidro til svekkelse av konsernresultatet for 4. kvartal 2019.

Netto renteinntekter ble 584 (544) mill. kroner mot 554 mill. kroner i 3. kvartal 2019. Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,71 (1,76) prosent, mot 1,64 prosent i 3. kvartal 2019.

Netto provisjons- og andre inntekter ble 333 (313) mill. kroner mot 350 mill. kroner i 3. kvartal 2019. Provisjonsinntektene fra kredittforetakene utgjorde 82 (89) mill. kroner, mot 84 mill. kroner i 3. kvartal 2019.

Inntekter fra eiendomsmegling utgjorde 67 (75) mill. kroner, mot 82 mill. kroner i 3. kvartal 2019, og inntekter fra regnskapstjenester utgjorde 44 (43) mill. kroner, mot 38 mill. kroner i 3. kvartal 2019.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 11 (7) mill. kroner, mot 103 mill. kroner i 3. kvartal 2019.

Sum driftskostnader ble 490 (506) mill. kroner, mot 457 mill. kroner i 3. kvartal 2019. Formuesskatt for inntektsåret 2019 på 8 mill. kroner, som i henhold til IFRS er en driftskostnad som påløper ved årsslutt, ble kostnadsført i fjerde kvartal 2019.

Tap på utlån og garantier utgjorde 33 (11) mill. kroner, mot 24 mill. kroner i 3. kvartal 2019.

Skattekostnaden utgjorde 114 (25) mill. kroner, mot 116 mill. kroner i 3. kvartal 2019. I påvente av den skattemessige avklaringen av kundeutbytte fikk skattefradraget for 2018 først resultat effekt med 51 mill. kroner i fjerde kvartal 2018. I 2019 vedtok bankens representantskap å utbetale kundeutbytte på til sammen 222 mill. kroner for 2018. Vedtaket medførte en reduksjon av skattekostnaden for første kvartal 2019 med 55 mill. kroner.

Konsernresultat for 2019

Konsernresultat

Konsernresultat etter skatt for 2019 ble 1 928 (1 414) mill. kroner. Egenkapitalavkastningen ble 12,8 (10,5) prosent.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjorde 291 mill. kroner. Gevinsten ga en effekt på egenkapitalavkastningen på 2,0 prosentpoeng for 2019.

Spesifikasjon av konsernresultat etter skatt i mill. kroner	31.12.19	31.12.18
Resultat etter skatt i morbanken	1.856	1.447
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-582	-372
Resultatandeler fra:		
SpareBank 1 Gruppen AS - Konserntall	451	184
SpareBank 1 Boligkreditt AS	27	-8
SpareBank 1 Næringskreditt AS	6	3
EiendomsMegler 1 Innlandet AS	5	8
EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - Konserntall	7	3
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	118	139
SpareBank 1 Østlandet VIT AS - Konserntall ¹⁾	-7	-9
SpareBank 1 Kredittkort AS	16	27
SpareBank 1 Betaling AS	3	-12
BN Bank ASA - Konserntall	20	0
Youngstorget 5 AS	8	-2
Øvrige konsernposter	1	5
Resultat etter skatt for konsernet	1.928	1.414

1) Tallene per 31.12.2018 inkluderer kun SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS i perioden frem til 16. mai 2018.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter ble 2 166 (2 074) mill. kroner. Netto renteinntekter viste en lavere økning enn underliggende drift tilsa da datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS fra 1. januar 2019 har omklassifisert enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». For 2019 utgjorde reklassifiseringen 101 mill. kroner.

Netto renteinntekter må ses i sammenheng med provisjonsinntekter fra lån og kreditter overført til deleide kredittforetak (inntektsføres som provisjoner) på totalt 334 (365) mill. kroner. Samlede netto renteinntekter og provisjonsinntekter fra kredittforetakene ble 2 500 (2 439) mill. kroner. Bedrede innskuddsmarginer og vekst i utlån og innskudd bidro til økningen i samlede netto renteinntekter, mens omklassifisering av inntekter hos SpareBank 1 Finans Østlandet AS, reduserte utlånsmarginer og lavere provisjonsinntekter fra kredittforetakene trakk i motsatt retning.

Netto renteinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital ble 1,66 (1,77) prosent. Effekten av omklassifiseringen av enkelte inntektsposter i datterselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS utgjorde 0,08 prosentpoeng.

Netto provisjons- og andre inntekter

Netto provisjons- og andre inntekter ble 1 388 (1 286) mill. kroner.

Mill. kroner	31.12.19	31.12.18
Betalingsformidling	125	133
Fonds- og forsikringsprovisjon	201	196
Provisjon fra kredittforetak	333	365
Provisjonsinntekter fra kredittkort	61	66
Eiendomsmegling	326	321
Regnskapstjenester	183	164
Øvrige inntekter	158	42
Netto provisjons- og andre inntekter	1.388	1.286

Økningen i provisjonsinntektene skyldes i hovedsak at datterselskapet Sparebank 1 Finans Østlandet AS fra 1. januar 2019 omklassifiserte enkelte inntektsposter fra «netto renteinntekter» til «netto provisjons- og andre inntekter». For 2019 utgjorde denne effekten 101 mill. kroner.

Netto provisjons- og andre inntekter økte videre som følge av økte inntekter fra regnskapstjenester som følge av konsolideringen av TheVIT AS. Fonds- og forsikringsprovisjon, inntekter fra eiendomsmegling og øvrige inntekter viste også en økning. I motsatt retning trakk reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene, reduserte provisjonsinntekter fra kredittkort, og reduserte netto inntekter fra betalingsformidling.

For mer utfyllende informasjon om de ulike resultatenehetene i konsernet vises det til note 3 «Segmentinformasjon».

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser ble 735 (291) mill. kroner.

Mill. kroner	31.12.19	31.12.18
Utbytte fra andre enn konsernselskaper	19	13
Netto resultat fra eierinteresser	519	198
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	197	80
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	735	291

Utbytte på 19 (13) mill. kroner besto hovedsakelig av utbytte fra Totens Sparebank på 12 (12) mill. kroner og utbytte fra VN Norge AS på 6 (0) mill. kroner.

Netto resultat fra eierinteresser utgjorde 519 (198) mill. kroner.

Resultatandeler	31.12.19	31.12.18
SpareBank 1 Gruppen AS	451	184
SpareBank 1 Boligkreditt AS	27	-8
SpareBank 1 Næringskreditt AS	6	3
SpareBank 1 Kredittkort AS	16	27
SpareBank 1 Betaling AS	3	-12
BN Bank ASA	20	0
Øvrige konsernposter	-3	5
Netto resultat fra eierinteresser	519	198

Økningen på 321 mill. kroner skyldes i hovedsak effekter fra SpareBank 1 Gruppen AS knyttet til forsikringsfusjonen, nedsalget i Fremtind Forsikring AS og oppskrivning av eiendommer i datterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS. Videre skyldes økningen bedre resultater fra SpareBank 1 Betaling AS og kredittforetakene, samt resultatandeler fra BN Bank ASA med virkning fra 24. mai 2019, mens svakere resultater fra SpareBank 1 Kredittkort AS trakk i motsatt retning.

Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser ble 197 (80) mill. kroner. Resultatbidraget for 2019 skyldes positiv verdiendring på egenkapitalinstrumenter, verdipapirgjeld og rentepapirer i likviditetsporteføljen, et positivt netto resultat fra valutahandel, positiv verdiendring på derivater og gevinst ved realisasjon av eiendeler til virkelig verdi over resultatet, mens en negativ verdiendring på fastrenteutlån til kunder trekker i motsatt retning.

Det vises for øvrig til note 7 «Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser».

Driftskostnader

Sum driftskostnader ble 1 930 (1 881) mill. kroner og utgjorde 45,0 (51,5) prosent av sum netto inntekter.

Resultatført gevinst i konsernet som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS utgjorde 291 mill. kroner. Gevinsten ga en effekt på kostnadsprosenten på 3,3 prosentpoeng for 2019.

Mill. kroner	31.12.19	31.12.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	1.095	1.049	4,4 %
Av-/nedskrivninger	131	102	27,9 %
IKT-kostnader	286	264	8,2 %
Markedsføring	84	102	-17,4 %
Driftskostnader faste eiendommer	49	102	-52,2 %
Øvrige driftskostnader	280	260	7,7 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1.925	1.880	2,4 %
Restruktureringskostnader	5	1	
Sum driftskostnader	1.930	1.881	2,6 %

Økningen i sum driftskostnader på 49 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av økt bemanning i datterselskaper, herunder konsolideringen av TheVIT AS, samt kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til ansatttrabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansatttemisjonen i første kvartal. Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 1. januar 2019. Restruktureringskostnader utgjorde 5 (1) mill. kroner for 2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Per 31. desember 2019 var det 1 127 (1 139) årsverk i konsernet. Bemanningsreduksjonen på 12 årsverk var en kombinasjon av en reduksjon på 25 årsverk i morbanken og en økning på 13 årsverk i datterselskapene.

Tap på utlån og garantier

Konsernet hadde i 2019 tap på 32 (35) mill. kroner. SpareBank 1 Finans Østlandet AS hadde i 2019 et netto tap på 43 (19) mill. kroner, som i hovedsak skyldes tap innenfor personmarkedssegmentet. Av samlede tap hos Sparebank 1 Finans Østlandet AS var 13 (5) mill. kroner knyttet til tap på forbrukslån. Samlet eksponering i forbrukslån hos SpareBank 1 Finans Østlandet AS var 71 (105) mill. kroner, og utgjør hoveddelen av konsernets eksponering mot forbrukslån. Morbanken hadde en netto inntektsføring på tap på 11 (kostnad på 16) mill. kroner, som i hovedsak skyldes reduksjon av tapsavsetningene i første kvartal som følge av at validering av tapsmodellene viste at de tidligere LGD-estimatene var betydelig høyere en realiserde tapsrater.

Tap på utlån og garantier fordelte seg som følger:

Spesifikasjon av periodens tapskostnad i mill. kroner	Totalt	PM	BM	SB1FØ
Endring avsetning til tap	-20	-2	-28	10
Konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger på	9	2	7	0
Konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuelle nedskrivninger på	59	3	10	46
-Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	16	2	1	13
Periodens tapskostnad	32	1	-12	43

Av konsernet SpareBank 1 Østlandets samlede utlån, inkludert lån overført til kredittforetakene, besto 73 (74) prosent av utlån til personmarkedet, som hovedsakelig var boliglån. Bedriftsmarkedsporteføljen hadde lav eksponering mot sykliske bransjer, og var for øvrig karakterisert av lav risiko.

Kredittrisiko

Konsernets balanseførte tapsavsetning på utlån og forpliktelse per 31. desember 2019 var 360 (385) mill. kroner, som utgjorde en reduksjon på 25 mill. kroner siden 31. desember 2018.

Konsernets utlån og forpliktelser er gruppert i tre grupper; trinn 1, trinn 2 og trinn 3.

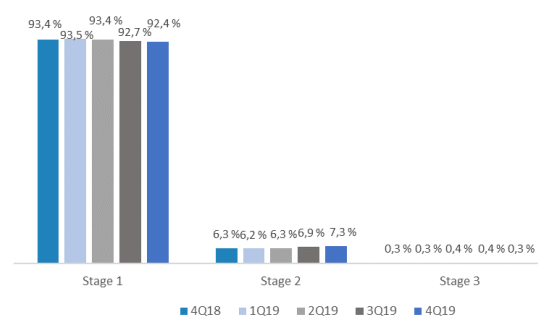
Trinn 1 benyttes for utlån og forpliktelser som ikke har vesentlig høyere kredittrisiko enn ved førstegangsinnregning. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for 12 måneders forventet tap.

Trinn 2 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse, men hvor det ikke er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden.

Trinn 3 benyttes for utlån og forpliktelser som har hatt en vesentlig økning i kredittrisiko siden innvilgelse og hvor det er inntruffet kreditttap på balansedato. For disse utlånene og forpliktelsene avsettes det for forventet tap over levetiden. Dette er eiendeler som under regelverk før 1.1.2018 ble definert som misligholdte/tapsutsatte eller individuelt nedskrevne.

Brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 utgjorde 456 (456) mill. kroner per 31. desember 2019. Dette tilsvarte 0,4 (0,5) prosent av brutto utlån. Av brutto utlån og forpliktelser definert som trinn 3 var 87 (96) mill. kroner tapsavsett.

Netto eksponering på de ulike trinnene fordelte seg som følger:

For mer utfyllende informasjon om tapsavsetningene vises det til note 5 «Utlån til og fordringer på kunder» og note 6 «Avsetning til tap på utlån og forpliktelser».

Kredittrisikoen for øvrig i bankens kredittportefølje har vært stabil gjennom 2019. Dette gjelder både personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen. Lave tapsavsetninger reflekterer utlånsporteføljens gode kredittkvalitet. Styret vurderer at SpareBank 1 Østlandets samlede kredittrisiko er godt innenfor bankens vedtatte risikotoleranse. Konsernets kredittrisiko vurderes per 31. desember 2019 som lav.

Forvaltningskapital

Forvaltningskapitalen per 31. desember 2019 var 134,8 (123,5) mrd. kroner. Samlet forretningskapital, definert som forvaltningskapital tillagt utlån overført til kredittforetakene, var 178,4 (164,7) mrd. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 150,7 (140,2) mrd. kroner. Det var ved utgangen av året overført lån for 42,6 (39,8) mrd. kroner til SpareBank 1 Boligkreditt AS og 1,0 (1,4) mrd. kroner til SpareBank 1 Næringskreditt AS.

Utlånsvekst siste tolv måneder, inklusiv overførte lån til kredittforetakene, var 10,5 (10,6) mrd. kroner, tilsvarende 7,5 (8,2) prosent. Veksten fordelte seg med 6,9 (7,0) mrd. kroner i personmarkedet og 3,6 (3,6) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskudd fra kunder

Per 31. desember 2019 var innskudd fra kunder 78,5 (71,5) mrd. kroner. Innskuddsveksten siste 12 måneder var 7,0 (5,5) mrd. kroner, tilsvarende 9,8 (8,4) prosent. Veksten fordelte seg med 3,1 (2,2) mrd. kroner i personmarkedet og 3,9 (3,3) mrd. kroner i bedriftsmarkedet.

Innskuddsdekningen i konsernet var 73,3 (72,3) prosent. Innskudds-dekningen i konsernet, inklusive utlån overført til kredittforetakene, var 52,1 (51,0) prosent.

Likviditet

Innlån fra kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (senior- og ansvarlig lånekapital, samt fondsobligasjoner) var 38,2 (35,0) mrd. kroner, hvorav 44,8 (33,3) prosent var i Euro. Gjennomsnittlig løpetid på konsernets langsiktige finansiering var 4,1 (4,2) år. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,8 (3,8) år.

LCR (Liquidity Coverage Ratio) var 162,2 (152,5) prosent, hvor siste årlige gjennomsnitt har vært 170,6 (150,7) prosent. Nivået på LCR var over langsiktig målsatte nivåer og reflekterte effekten av større innslag av internasjonal funding. Styret vurderer at konsernets likviditetsrisiko per 31. desember 2019 er lav.

Egenkapitalbevis

Eierandelskapitalen besto per 31. desember 2019 av 115 829 789 (115 319 521) egenkapitalbevis. Ved utgangen av året var bokført egenkapital per egenkapitalbevis 94,10 (85,83) kroner. Resultat per egenkapitalbevis ble 11,58 (8,46) kroner for året.

Per 31 desember 2019 var børskursen på bankens egenkapitalbevis (ticker «SPOL») 92,50 (83,00) kroner. Det ble i april 2019 utbetalt 4,12 (3,96) kroner per egenkapitalbevis i utbytte.

Soliditet og kapitaldekning

Konsernets egenkapital var ved utgangen av 2019 på 15,9 (14,8) mrd. kroner og utgjorde 11,8 (12,0) prosent av balansen. Uvektet kjernekapitalandel var 7,2 (7,5) prosent. Årsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Konsernets rene kjernekapitaldekning var ved utgangen av året 17,2 (16,8) prosent. Kjernekapitaldekning og kapitaldekning var henholdsvis 17,9 (17,6) prosent og 19,8 (19,6) prosent.

Fullimplementering av CRD IV/CRR i norsk rett medførte bortfall av Basel I-gulvet samt innføring av SMB-rabatten på risikovektene for mindre engasjementer. De isolerte effektene av endringene på konsernets kapitaldekning ble estimert til henholdsvis cirka +0,6 prosentpoeng for bortfall av Basel I-gulvet og +0,4 prosentpoeng for introduksjon av SMB-rabatten.

Fra og med Q4 2019 har banken konsolidert inn BN Bank, hvor banken har en eierandel på 9,99 prosent. Denne endringen i kapitaldekningsmessig behandling skjer etter at Finanstilsynet har gjort banken oppmerksom på at de legger til grunn en annen tolkning av begrepet «samarbeidende gruppe» enn banken, og dermed forventer konsolidering av denne eierposisjonen. Banken er uenig med Finanstilsynets vurderinger av saken, men har allikevel besluttet å konsolidere BN Bank i kapitaldekningsrapporteringen. Effekten av denne endringen var -0,4 prosentpoeng.

I tråd med vedtak fra Finanstilsynet, har konsernet fra 1. kvartal økt estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporteføljen. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca. 0,8 prosentpoeng. Konsernet har pålagt vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Konsernets langsiktige mål for ren kjernekapitaldekning er 16,8 prosent, tilsvarende varslede myndighetskrav per 31.12.2020 med tillegg av en ledelsebuffer på 100 basispunkter. Revideringen av kapitalmålet reflekterer økt klarhet i fremtidige kapitalkrav og bankens vurderinger om at myndighetskravene nå inneholder betydelige buffere som reduserer bankens behov for ledelsesbuffer i forhold til tidligere. Styret anser bankens posisjon som ubestridt solid ivaretatt gjennom et kapitalmål i tråd med sammenlignbare banker, sett i lys av bankens virksomhet i Norges mest stabile markedsområde og en lav-risiko utlånsportefølje.

Rating

SpareBank 1 Østlandets innskudd og senior usikrede gjeld var per 31. desember ratet A1 av Moody's

Investor Service. SpareBank 1 Østlandet er dermed ratet på nivå med de høyest ratede sparebankene i Norge.

Morbank

Morbankresultat

Morbankens resultat etter skatt for 2019 ble 1 856 (1 447) mill. kroner. Økningen fra 2018 skyldes hovedsakelig ekstraordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS på 211 mill. kroner som følge av DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind Forsikring AS, samt økte netto renteinntekter som følge av vekst i utlån og innskudd. Morbanken har også bedret netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser, samt reduserte tapkostnader. I motsatt retning trakk reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader.

Driftskostnader

Sum driftskostnader i morbanken ble 1 346 (1 309) mill. kroner for 2019 og utgjorde 37,9 (43,0) prosent av sum netto inntekter.

Økningen i driftskostnader på 37 mill. kroner skyldes i hovedsak økte personalkostnader. Personalkostnadene har foruten normal lønnsvekst økt som følge av kostnader på 7 mill. kroner i tilknytning til rabatt ved kjøp av egenkapitalbevis i forbindelse med ansattemisjonen i første kvartal. Økte andre driftskostnader skyldes i stor grad innleie av arbeidskraft for å bistå i arbeidet med re-legitimering av eksisterende kunder.

Økte avskrivninger må sees i sammenheng med reduserte driftskostnader for faste eiendommer som følge av implementeringen av IFRS 16 per 1. januar 2019. Restrukturerings-kostnader utgjorde 5 (1) mill. kroner for 2019 og skyldes sluttvederlag i forbindelse med nedbemanning i morbanken.

Mill. kroner	31.12.19	31.12.18	Endring
Personalkostnader ex. Restruktureringskostnader	694	673	3,2 %
Av-/nedskrivninger	104	69	50,4 %
IKT-kostnader	262	248	5,9 %
Markedsføring	53	67	-21,4 %
Driftskostnader faste eiendommer	44	79	-43,7 %
Øvrige driftskostnader	184	173	6,3 %
Sum driftskostnader før restruktureringskostnader	1.341	1.308	2,5 %
Restruktureringskostnader	5	1	
Sum driftskostnader	1.346	1.309	2,8 %

SpareBank 1 Østlandet kommuniserte ved inngangen til året en målsetting for 2019 om vekst i morbankens driftskostnader, korrigert for restruktureringskostnader, innenfor 2,0 prosent.

For 2019 utgjorde morbankens driftskostnader før restruktureringskostnader 1 341 (1 308) mill. kroner, som tilsvarer en økning på 2,5 prosent, og var med det 7 mill. kroner over målsatt nivå.

Per 31. desember 2019 var det 672 (697) årsverk i morbanken. Reduksjonen på 25 årsverk tilsvarte en reduksjon på 3,6 prosent av bemanningen gjennom året. Reduksjonen har skjedd med svært begrenset bruk av sluttpakker og hovedsakelig gjennom å utnytte naturlig avgang og turn-over. Siden oppkjøpet av Bank 1 Oslo Akershus AS ble annonsert ved utgangen av 2015, har bemanningen i morbanken blitt redusert fra 763 årsverk til 672 årsverk, noe som tilsvarte en reduksjon på 11,9 prosent.

Soliditet og kapitaldekning

Morbankens egenkapital var 15,0 (13,9) mrd. kroner og utgjorde 11,2 (11,4) prosent av balansen per 31. desember 2019.

Ren kjernekapitaldekning for morbanken var ved utgangen av året på 21,3 (23,0) prosent. Kjernekapitaldekning var 21,8 (23,7) prosent og kapitaldekningen var 23,9 (25,7) prosent. Årsresultat etter påregnelig skatt og utbytte er medregnet i kapitaldekningen.

Fullimplementering av CRD IV/CRR i norsk rett medførte bortfall av Basel I-gulvet samt innføring av SMB-rabatten på risikovekter for mindre eksponeringer. Effektene av disse på ren kjernekapitaldekning for morbanken er tilnærmet null for Basel I-gulvet og ca 0,4 prosentpoeng for SMB-rabatten.

I tråd med vedtak fra Finanstilsynet, økte banken i 1. kvartal estimatene på tapsgrad gitt mislighold (LGD) for foretaksporføljen. Effekten ble en reduksjon i ren kjernekapitaldekning på ca. 1,2 prosentpoeng. Banken har påklaget vedtaket fra Finanstilsynet, og klagen er fremdeles til behandling i Finansdepartementet.

Underliggende bankdrift

Underliggende bankdrift er definert som resultat før tap på utlån eksklusiv verdipapireffekter og utbytte. I tillegg er kostnader knyttet til restrukturering trukket ut.

Underliggende bankdrift i mill. kroner	31.12.19	31.12.18	Endring
Netto renteinntekter	1.923	1.737	10,7 %
Netto provisjons- og andre inntekter	835	849	-1,7 %
Sum driftskostnader	-1.346	-1.309	2,8 %
Justeringskostnader: Restruktureringskostnader	5	1	
Driftsresultat underliggende bankdrift	1.416	1.278	10,8 %

Driftsresultat fra den underliggende bankdriften for 2019 ble 1 416 (1 278) mill. kroner. Den underliggende bankdriften viste en forbedring på 138 mill. kroner, tilsvarende 10,8 prosent. Forbedringen skyldes hovedsakelig bedret rentenetto som følge av vekst i utlån og innskudd, mens reduserte provisjonsinntekter fra kredittforetakene og økte driftskostnader trakk i motsatt retning.

Datterselskaper

SpareBank 1 Finans Østlandet AS

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS (95 prosent eierandel) fikk for 2019 et resultat etter skatt på 118 (139) mill. kroner. Resultatnedgangen skyldes i hovedsak 24 mill. kroner i økte tap. Hoveddelen av tapene var knyttet til personmarkedssegmentet. Av samlede tap hos Sparebank 1 Finans Østlandet AS var 13 (5) mill. kroner knyttet til tap på forbrukslån. Samlet eksponering i forbrukslån hos SpareBank 1 Finans Østlandet AS var 71 (105) mill. kroner. Brutto utlån til kunder per 31. desember 2019 var 8,8 (7,8) mrd.

kroner og utlånsvæksten siste 12 måneder var 10,7 (9,8) prosent. SpareBank 1 Finans Østlandet AS har hatt en god utlånsvækt og sterk inntektsutvikling med samme bemanning det siste året, men økte innlånskostnader og tap trakk i motsatt retning.

EiendomsMegler 1 Innlandet AS

EiendomsMegler 1 Innlandet AS omsatte i 2019 for 124 (120) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 5 (8) mill. kroner.

Væksten i omsetning kom hovedsakelig fra økt nybyggssalg og byråttjenester knyttet til dette. Øvrig salg var på nivå med fjoråret, til tross for at et svakere boligmarked utover høsten medførte fallende omsetning inn mot årsskiftet. Selskapet hadde en markedsandel i sitt markedsområde på 32,2 (31,7) prosent innenfor salg av bruktboliger og fritidseiendommer, og en markedsandel på 48 prosent innenfor nybyggsegmentet. Selskapet har en klar vækststrategi. Selskapet har nylig etablert en ny enhet for omsetning av landbrukseieendommer og er i ferd med å etablere kontor på Lillehammer som blir selskapets 12. kontor.

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus AS - konserntall

EiendomsMegler 1 Oslo Akershus konsern omsatte i 2019 for 208 (209) mill. kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 7 (3) mill. kroner.

Resultatforbedringen skyldes hovedsakelig en korrigerende av feil i skattekostnaden fra tidligere år på 3 mill. kroner, i tillegg til at driftsresultatet viste en bedring på 1 mill. kroner. Boligomsetningen i selskapets markedsområde vært høy 2019 og boligprisene har vært svakt stigende gjennom hele året. Selskapet hadde i 2019 en markedsandel på 8,1 (8,6) prosent. Selskapet hadde i 2019 en stor utskiftning av ansatte, noe som har påvirket markedsandelen i negativ retning. Det jobbes aktivt med rekruttering og opplæring, og selskapet har i 2019 rekruttert nærmere 30 nye eiendomsmeglere og eiendomsmeglerfullmektiger.

SpareBank 1 Østlandet VIT AS - konserntall

SpareBank 1 Østlandet VIT konsern omsatte i 2019 for 185 (164) mill. kroner og fikk et resultat etter skatt på minus 7 (minus 9) mill. kroner. Fjorårstallene er kun for SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS for perioden frem til 16. mai 2018 og er således ikke direkte sammenlignbare med årets resultat.

TheVIT AS har i 2019 hatt omsetningsvekst innenfor alle tjenestoområder og har hatt høy aktivitet når det gjelder rekruttering av ansatte med kompetanse innenfor områdene økonomi-, HR- og Business Intelligence-tjenester. Innenfor regnskaps- og lønns tjenester jobber selskapet med omfattende omstillingstiltak hvor det legges om til ny teknologi, standardisering av prosesser og større grad av samordning av selskapets samlede ressursbase.

Deleide selskaper

SpareBank 1 Gruppen AS - konserntall

SpareBank 1 Gruppen konsern (12,40 prosent eierandel) består av SpareBank 1-alliansens felles produktselskaper innenfor forsikring, fondsforvaltning, fordringsadministrasjon og inndrivelse. Selskapet oppnådde et konsernresultat etter skatt for 2019 på 1 503 (1 480) mill. kroner og egenkapitalavkastningen ble 15,8 (18,6) prosent. Kontrollerende interessers andel av konsernresultatet for 2019 utgjorde 1 291 mill. kroner, og SpareBank 1 Østlandets andel av dette utgjorde 160 mill. kroner.

Oppskrivning av eiendomsporteføljen i datterselskapet SpareBank 1 Forsikring AS med 596 mill. kroner i tredje kvartal, samt gode finansinntekter innenfor forsikring bidro til en resultatforbedring i 2019 i forhold til 2018. I motsatt retning trakk et vesentlig svakere forsikringsresultat i Fremtind Forsikring AS i fjerde kvartal. Videre har SpareBank 1 Forsikring AS foretatt en betydelig styrking av administrasjonsreserven på fripoliser i livselskapet i fjerde kvartal som også bidrar til svekkelse av konsernresultatet for 2019.

DNB ASAs økning fra 20 prosent til 35 prosent eierandel i Fremtind forsikring AS i januar 2019 gjorde at egenkapitalen i SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå økte med 4,7 mrd. kroner, hvor av majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen var 2,3 mrd. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen utgjorde 291 mill. kroner og ble ført over resultatregnskapet i konsernet til Sparebank 1 Østlandet i 1. kvartal 2019. Samlet resultatbidrag fra SpareBank 1 Gruppen AS i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet for 2019 utgjorde således 451 (184) mill. kroner.

Fusjonen mellom SpareBank 1 Skadeforsikring AS og DNB Forsikring AS ble gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2019 med SpareBank 1 Skadeforsikring AS som overtagende selskap. SpareBank 1 Gruppen AS har en eierandel på 65 prosent og DNB ASA 35 prosent i Fremtind Forsikring AS.

Det vises til SpareBank 1 Gruppen AS sitt regnskap for første kvartal 2019 for de regnskapsmessige og likviditetsmessige konsekvenser av denne transaksjonen.

Fremtind Forsikring AS fikk 2. september 2019 tillatelse av Finanstilsynet til å drive livsforsikringsvirksomhet gjennom sitt heleide datterselskap Fremtind Livsforsikring AS.

Dette innebærer at de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS, samt de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS, ble overført til Fremtind Livsforsikring AS med virkning fra 1. januar 2020.

Fisjonen av SpareBank 1 Forsikring AS og DNB Livsforsikring AS med overføring til Fremtind Livsforsikring AS, der vederlaget er utstedt av Fremtind Forsikring AS, ble gjennomført med regnskapsmessige virkning per 1. januar 2020.

Det ble lagt til en grunn en samlet verdi av personrisikoområdet på ca. 6,25 mrd. kroner. Fisjonen vil medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er estimert til ca. 1,7 mrd. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen (12,4 prosent) utgjør ca. 210 mill. kroner og vil inntektsføres i første kvartal 2020.

SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) vil få en skattefri gevinst på 937 mill. kroner som følge av denne fisjonen. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten. SpareBank 1 Østlandet sin andel av et eventuelt utbytte på 937 mill. kroner (12,4 prosent), utgjør 116 mill. kroner.

DNB har en opsjon på å kjøpe seg opp fra 35 prosent til 40 prosent i Fremtind Forsikring AS innen 31. mars 2020. Hvis DNB utøver opsjonen vil SpareBank 1 Gruppen AS (morselskapet) få en gevinst på ca. 890 mill. kroner. SpareBank 1 Gruppen AS sitt utbyttegrunnlag øker tilsvarende denne gevinsten.

Utøvelse av opsjonen vil også medføre en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av den økningen vil være ca. 590 mill. kroner. SpareBank 1 Østlandet sin andel av denne økningen (12,4 prosent) utgjør ca. 73 mill. kroner og vil eventuelt inntektsføres i løpet av 2020. Det gjøres oppmerksom på at beregningene er basert på estimerte tall på nåværende tidspunkt.

Et eventuelt ekstraordinært eller ordinært utbytte fra SpareBank 1 Gruppen AS vil være betinget av kapitalstusjonen, beslutninger i selskapets styrende organer og regelverket for ekstraordinært utbytte fra finansforetak på det aktuelle tidspunkt.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS (22,29 prosent eierandel) ble etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt for 2019 på 169 (5) mill. kroner. Resultatforbedringen skyldes i hovedsak lavere fundingkostnader for likvide midler knyttet til en redusert størrelse på likviditetsporteføljen i selskapet, samt bedret avkastning på midler mottatt som sikkerhet fra motparter. Resultatandelen fra SpareBank 1 Boligkreditt AS, som tas inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet etter egenkapitalmetoden, korrigeres for betalte renter på hybridkapital som føres direkte mot egenkapitalen. Resultatandelen utgjorde 27 (minus 8) mill. kroner for 2019.

SpareBank 1 Næringskreditt AS

SpareBank 1 Næringskreditt AS (15,15 prosent eierandel) ble etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt AS. SpareBank 1 Næringskreditt AS har to aksjeklasser med forskjellig rett til utbytte. SpareBank 1 Østlandet inkluderer 9,15 prosent av selskapets resultater i konsernregnskapet, tilsvarende vår andel av selskapets utbytte-utbetalinger.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt for 2019 på 62 (51) mill. kroner. Resultatandelen som ble tatt inn i SpareBank 1 Østlandets konsernregnskap for 2019 utgjorde 6 (3) mill. kroner.

SpareBank 1 Kredittkort AS

SpareBank 1 Kredittkort AS (20,85 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles kredittkortselskap. Selskapet oppnådde et resultat etter skatt for 2019 på 75 (131) mill. kroner. Årsaken til reduksjonen skyldes i hovedsak reduserte provisjonsinntekter og økte tapkostnader. Økte tapkostnader skyldes delvis at fjorårstallene inneholdt en gevinst på 15 mill. kroner knyttet til salg av en tapskonstatert portefølje. Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet utgjorde 16 (27) mill. kroner for 2019.

SpareBank 1 Betaling AS

SpareBank 1 Betaling AS (18,74 prosent eierandel) er SpareBank 1-alliansens felles selskap for betalingsløsninger, herunder SpareBank 1-alliansens eierandel i Vipps AS.

Selskapet oppnådde et resultat etter skatt for 2019 på minus 58 (minus 57) mill. kroner. Resultatandelen som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet for 2019 var likevel positiv med 3 (minus 12) mill. kroner, som følge av at SpareBank 1 Betaling AS gjorde en korrigering av 2018-regnskapet. Korrigeringen knyttet seg i hovedsak til endret verddivurdering i forbindelse med innfusjonering av SpareBank 1 Asept AS og SpareBank ID AS som ble registrert 16. januar 2019, men som ble gjennomført med regnskapsmessig virkning 1. oktober 2018.

BN Bank ASA - Konserntall

BN Bank ASA (9,99 prosent eierandel fra 24. mai 2019) er en landsdekkende bank for bedrifter og personkunder som er eid av sju av bankene i SpareBank 1-alliansen.

BN Bank ASA oppnådde et konsernresultat etter skatt på 327 (294) mill. kroner. Resultatandelen fra BN Bank ASA som ble tatt inn i konsernregnskapet til SpareBank 1 Østlandet med virkning fra 24. mai 2019 utgjorde 20 mill. kroner.

For mer informasjon om regnskapet til de ulike selskapene vises det til kvartalsrapportene tilgjengelig på selskapenes egne hjemmesider.

Forslag til overskuddsdisponering

Det er morbankens regnskap som danner grunnlag for disponering av årsoverskuddet.

Mill. kroner	31.12.19	31.12.18
Årsoverskudd morbank	1.856	1.447
Overført til/fra fond for urealiserte gevinster	83	-27
Årsoverskudd til disponering	1.773	1.474
Utbytte	663	477
Utjevningsfond	605	521
Kundeutbytte/gaver	292	228
Grunnfondskapital	213	248
Sum disponert	1.773	1.474

Årsoverskudd til disponering fremkommer som resultat etter skatt i morbanken på 1 856 (1 447) korrigerert for endringer i fond for urealiserte gevinster på 83 (minus 27) mill. kroner. Samlet beløp til disponering er med dette 1 773 (1 474) mill. kroner.

Resultatet er fordelt mellom grunnfondet og eierkapitalen i henhold til deres relative andel av

Bærekraft

Næringslivet står overfor store omstillinger dersom man skal nå Parisavtalen og bærekraftsmålene. Banken har som mål å være en pådriver for bærekraftig utvikling i vårt markedsområde. Dette er en utfordring banken samarbeider med våre kunder om å løse. Banken blir i tillegg sett i kortene av stadig flere aktører i inn- og utland.

Bærekraftsarbeidet ble ytterligere intensivert i 2019. Drivkreftene kommer både innenfra, fra organisasjonen, og utenfra, fra kunder, bransje- og interesseorganisasjoner, forskning og media. Bærekraftstrategien, som konkretiserer konsernstrategiens mål om bærekraft, ble oppdatert i 2019. Denne danner, sammen med bankens retningslinjer

egenkapitalen. Etter emisjonene som ble utført i januar 2019 så ble eierandelsbrøken endret fra 69,3 prosent til 70,1 prosent. Etter forholdsmessig fordeling av resultatet vil utbytte og avsetning til utjevningsfond utgjør 71,5 (67,7) prosent av det disponerte resultatet.

Styret foreslår ovenfor bankens representantskap et utbytte på 955 (705) mill. kroner. Dette gir en utdelingsgrad til egenkapitalbeviserne på 50 (50) prosent av majoritetens andel av konsernresultat. Av dette vil kontantutbytte bli på 5,72 (4,12) kroner per egenkapitalbevis, totalt 663 (477) mill. kroner. Videre foreslår styret ovenfor bankens representantskap et kundeutbytte på 266 (222) mill. kroner og en avsetning på 26 (6) mill. kroner til gaver. Utjevningsfondet og grunnfondet tilføres henholdsvis 605 (521) mill. kroner og 213 (250) mill. kroner.

innen bærekraft og samfunnsansvar, et fundament for arbeidet. Målene er igjen koplet mot bærekraftsmålene, og det er gjennomført en vesentlighetsanalyse.

Bærekraft er en integrert del av bankens virksomhet og et ansvar på alle ledernivåer. Styret følger arbeidet tett og har blant annet hatt en helhetlig risikoanalyse innen bærekraft, samt klimarisiko, til behandling. Det vises til <https://www.sparebank1.no/nb/ostlandet/om-oss/samfunnsansvar.html> for ytterligere informasjon.

Utsikter fremover

Ved inngangen til 2020 er det tegn til stabilisering i internasjonal økonomi, ved at Brexit har fått sin avgjørelse og handelskrigen mellom Kina og USA ser ut til å reduseres. De internasjonale forholdene for norsk økonomi ser derfor bedre ut enn det foregående halvåret. Oppgangen i forventninger er skjør, og tilbakeslag i handelsforhandlingene, eller utbredelse av Corona-viruset kan være forhold som reduserer vekstimpulsene internasjonalt.

I Norge forventes stimuleringen av økonomien gjennom oljeinvesteringene å avta gjennom 2020, så også veksten i boligprisene som driver av vekst i økonomien.

Østlandet, som er SpareBank 1 Østlandets primære markedsområde, er godt posisjonert i forhold til øvrige deler av landet ved at det er i denne regionen befolkningsveksten og veksten i arbeidsplasser forventes å være størst. Dette er et godt grunnlag for fortsatt god vekst i SpareBank 1 Østlandets virksomhet.

SpareBank 1 Østlandet fortsetter å se en solid økning i antall kunder og god etterspørsel etter kreditt og andre finansielle tjenester. Bankens distribusjonsmodell med ledende digitale løsninger kombinert med et godt utbygd nettverk av lokalkontorer i sentrale knutepunkter og tettsteder har vist seg å være en god driver for å tiltrekke seg nye kunder og derigjennom gi grunnlag for lønnsom vekst.

Med fusjonen vel gjennomført i alle ledd av organisasjonen har banken gjennom 2019 levert ytterligere effektivitetsgevinster og lyktes med å slanke bemanningen ved hjelp av naturlig avgang og turn-over. En slankere og samtidig mer samkjørt organisasjon medfører at styret anser det som naturlig å øke ambisjonene fremover.

Styret har besluttet reviderte måltall hvor egenkapitalavkastningsmålet fra 2020 økes til minst 11 prosent årlig. Samtidig opprettholdes utbytteambisjonen på 50 prosent av årsresultatet etter skatt, som et uttrykk for ønsket om å balansere eieres ønske om utbytte med fortsatt finansiering av bankens vekstambisjoner.

I lys av økt regulatorisk klarhet har styret besluttet et revidert mål for ren kjernekapitaldekning på 16,8 prosent, noe som er et signal om sterkere fokus på effektiv kapitalbruk til eiernes og kundenes beste. Styret er trygg på at bankens posisjon som ubestridt solid ivaretas av det faktum at det nå er betydelige buffere i regulatoriske krav, banken opererer i Norges mest syklisk stabile region og har en utlånsportefølje preget av god og ønsket kredittkvalitet.

De reviderte finansielle målene er et uttrykk for at styret anser at banken fortsatt har lønnsomme vekstmuligheter gjennom sin posisjonering i Norges mest interessante markedsområde. Styret styrker fokuset på å balansere soliditet, lønnsomhet og vekst til beste for regionen, eiere, kunder og ansatte.

Styret i SpareBank 1 Østlandet

Hamar, 6. februar 2020

Resultatregnskap

Morbank				Konsern					
01.10-31.12		01.01-31.12		01.01-31.12		01.10-31.12			
2018	2019	2018	2019 (mill. kroner)	Noter	2019	2018	2019	2018	
490	591	1.942	2.154		2.151	1.942	590	490	Renteinntekter målt til virkelig verdi
318	369	1.132	1.385		1.638	1.473	433	406	Renteinntekter målt til effektiv rentes metode
350	436	1.337	1.617		1.622	1.340	438	352	Rentekostnader
458	523	1.737	1.923		2.166	2.074	584	544	Netto renteinntekter
222	223	891	892		1.295	1.210	332	297	Provisjonsinntekter
16	26	74	94		143	104	37	32	Provisjonskostnader
6	13	32	37		236	181	37	48	Andre driftsinntekter
213	211	849	835		1.388	1.286	333	313	Netto provisjons- og andre inntekter
0	0	13	19	7	19	13	0	0	Utbytte fra andre enn konsernselskaper
4	0	369	576	7	519	198	-1	57	Netto resultat fra eierinteresser
-51	12	80	197	7	197	80	12	-51	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser
-46	13	461	792		735	291	11	7	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser
625	747	3.048	3.549		4.289	3.651	928	864	Sum netto inntekter
176	170	674	699		1.098	1.050	274	286	Personalkostnader
18	26	69	104		131	102	32	23	Avskrivninger
156	143	566	543		702	728	183	197	Andre driftskostnader
350	339	1.309	1.346		1.930	1.881	490	506	Sum driftskostnader
275	408	1.738	2.203		2.359	1.770	439	358	Driftsresultat før tap på utlån og garantier
5	18	16	-11		32	35	33	11	Tap på utlån og garantier
270	390	1.722	2.214		2.326	1.735	406	347	Driftsresultat før skatt
18	109	275	358		398	321	114	25	Skattekostnad
253	282	1.447	1.856		1.928	1.414	291	322	Resultat etter skatt
					15	6	17	4	Hybridkapitaleierens andel av periodens resultat (renter hybridkapital)
					1.909	1.402	274	318	Resultat etter skatt for kontrollerende eierinteresser
					4	5	0	0	Resultat etter skatt for Ikke-kontrollerende eierinteresser
					1.928	1.414	291	322	Resultat etter skatt
					11,55	8,46	1,73	1,91	Resultat per egenkapitalbevis (i hele kroner)
					11,55	8,42	1,71	1,90	Utvannet resultat per egenkapitalbevis(i hele kroner)
					11,56	9,04	1,71	2,00	Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)
					11,56	9,00	1,71	1,99	Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis (i hele kroner)

Balanse

Morbank			Konsern		
31.12.2018	31.12.2019	(mill. kroner)	Noter	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER					
1.878	1.325	Kontanter og fordringer på sentralbanker		1.325	1.878
7.487	8.273	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.199	1.023
90.878	98.041	Utlån til og fordringer på kunder	5,6	106.718	98.606
14.446	17.252	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	10	17.252	14.446
819	878	Finansielle derivater	8,10,11	878	819
594	675	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	10	675	594
3.635	4.323	Investering i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet		4.870	4.124
1.521	1.758	Investering i datterselskaper		0	0
337	514	Eiendom, anlegg og utstyr	12	672	543
96	89	Goodwill og andre immaterielle eiendeler		406	400
699	520	Andre eiendeler	13	787	1.041
122.390	133.648	Sum eiendeler		134.783	123.472
FORPLIKTELSE					
2.704	3.647	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner		3.650	2.636
71.540	78.534	Innskudd fra og gjeld til kunder	14	78.494	71.497
31.984	33.732	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	10,15	33.732	31.984
354	373	Finansielle derivater	8,10,11	373	354
205	335	Forpliktelser ved periodeskatt		376	248
69	88	Forpliktelser ved utsatt skatt		212	202
532	663	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	16	739	687
1.102	1.303	Ansvarlig lånekapital	10,15	1.303	1.102
108.490	118.676	Sum gjeld		118.880	108.710
EGENKAPITAL					
5.766	5.791	Egenkapitalbevis	17	5.791	5.766
830	848	Overkursfond		848	830
2.112	2.772	Utjevningfond		2.772	2.112
477	663	Utbytte		663	477
3.690	3.838	Grunnfondskapital		3.838	3.690
166	166	Annen innskutt egenkapital		166	166
15	12	Gavefond		12	15
252	334	Fond for urealiserte gevinster		334	253
222	292	Kundeutbytte og gaver		292	222
400	300	Hybridkapital		300	400
-30	-45	Renter hybridkapital		-63	-48
0	0	Annen egenkapital		835	776
		Ikke-kontrollerende eierinteresser		114	102
13.900	14.972	Sum egenkapital		15.903	14.762
122.390	133.648	Sum gjeld og egenkapital		134.783	123.472

Styret i SpareBank 1 Østlandet
Hamar, 6. februar 2020

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Hybridkapital	Sum egenkapital
	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Annen innskutt EK	Grunnfondskapital ¹⁾	Utjevningfond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital		
Egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	165	3.636	2.008	20	279	-8	400	12.406
IB korr. knyttet til overgangsregler ved innføring av IFRS 9				11	23					35
Ompostering av betalte renter hybridkapital			1		3			-4		0
Ompostering av estimatavvik etter skatt på pensjoner				4	-4					0
Korrigert EK per 01.01.2018	5.359	547	166	3.652	2.031	20	279	-12	400	12.440
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	407	283								690
Hybridkapital										0
Renter på hybridkapital								-17		-17
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27			1.447
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				4	12					17
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				-12	-26					-38
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				1	1					2
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1					-2
Utbetalt utbytte				-204	-424					-629
Utdelt gaver av resultat 2017				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2018							-5			-5
Egenkapital per 31.12.2018	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	-30	400	13.900
Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	-30	400	13.900
Omklassifisering				-57	57					0
Egenkapitalbevis emmitert og overført eiere	26	18								43
Hybridkapital									-100	-100
Renter på hybridkapital								-15		-15
Resultat for regnskapsåret				505	1.268		83			1.856
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-3	-7					-10
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basiswap etter skatt				1	3					4
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				0	0					-1
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning				1	2					3
Utbetalt kundeutbytte og utbytte				-222	-477					-699
Utdelt gaver av resultat 2018				-6						-6
Utdelt fra gavefond 2019							-2			-2
Egenkapital per 31.12.2019	5.791	848	166	4.131	3.434	12	334	-45	300	14.972

Konsern

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					Hybrid-kapital	Minoritets-interesse	Sum egenkapital
	Egenkapital-bevis	Overkurs-fond	Annen innskutt EK	Grunnfonds-kapital ¹⁾	Utjevnings-fond ²⁾	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital			
Egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	165	3.636	2.008	20	281	853	400	62	13.331
IB korrigering morbank			1	15	23			-4			35
IB korrigeringer døtre								-19			-19
IB korrigeringer TS/FKV								-3			-3
Korrigert egenkapital per 01.01.2018	5.359	547	166	3.651	2.031	20	281	826	400	62	13.343
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	407	283									690
Resultat for regnskapsåret				477	998		-27	-39		5	1.414
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				5	12						17
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				-12	-26						-38
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				1	1						2
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning				-1	-1						-2
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								-39			-39
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-3			-3
Tilførsel fra ny minoritet										42	42
Fond for urealiserte gevinster											0
Renter etter skatt på hybridkapital								-17			-17
Utbetalt utbytte				-204	-424					-6	-634
Utdelt gaver av resultat 2017				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2018							-5				-5
Egenkapital per 31.12.2018	5.766	830	166	3.912	2.589	15	253	728	400	102	14.762

Egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	728	400	102	14.762
IB korrigering morbank											0
IB korrigeringer døtre								0			0
IB korrigeringer TS/FKV								-8			-8
Korrigert egenkapital per 01.01.2019	5.766	830	166	3.912	2.589	15	252	719	400	102	14.753
Omklassifisering				-57	57						0
Egenkapitalbevis og aksjer emmitert	26	18								13	57
Hybridkapital									-100		-100
Resultat for regnskapsåret				505	1.268		83	69		4	1.928
Verdiendring på verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi knyttet til bankens egen kredittrisiko etter skatt				-3	-7						-10
Verdiendring på sikringsderivater knyttet til endring i basisswap etter skatt				1	3						4
Netto virkelig verdi-justering av utlån ført over utvidet resultat etter skatt				-0	-0						-1
Estimatavik etter skatt på pensjonsordning				1	2						3
Øvrige poster i utvidet resultat fra TS/FKV								4			4
Endringer direkte i egenkapitalen fra TS og FKV								-6			-6
Renter på hybridkapital								-15			-15
Utbetalt utbytte				-222	-477					-6	-705
Utdelt gaver av resultat 2018				-6							-6
Utdelt fra gavefond 2019							-2				-2
Egenkapital per 31.12.2019	5.791	848	166	4.131	3.434	12	334	771	300	114	15.903

1) Beløp overført til grunnfondskapital per 31.12.2019 inkluderer avsatt kundeutbytte og foreslått utdeling til gavemidler.

2) Beløp overført til utjevningsfond per 31.12.2019 inkluderer avsatt utbytte.

Kontantstrømoppstilling

Morbank		Konsern	
31.12.2018	31.12.2019 (mill. kroner)	31.12.2019	31.12.2018
-7.806	-7.136	-8.095	-8.479
2.716	3.171	3.586	3.134
5.527	6.994	6.997	5.511
-619	-889	-896	-622
527	259	941	1.151
115	158	-7	5
-5.532	-2.762	-2.762	-5.532
208	148	148	208
849	835	1.354	1.286
-9	70	70	-9
-1.240	-1.236	-1.792	-1.778
-314	-216	-248	-355
-190	-20	-46	-236
-5.769	-623	-751	-5.716
	Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter (A)		
-41	-28	-58	-67
0	12	46	33
-335	-687	-687	-334
385	601	474	257
9	-101	-225	-111
	Netto likviditetsendring fra investering (B)		
12.699	5.948	5.948	12.699
400	400	400	400
0	300	300	0
-4.400	-4.150	-4.150	-4.400
-1.000	-200	-200	-1.000
0	-400	-400	0
687	37	37	687
-664	-645	-645	-664
-37	-36	-36	-37
0	-42	-35	0
-152	-238	13	8
-424	-477	-483	-430
-202	-220	-220	-202
-11	-4	-4	-11
6.895	274	525	7.049
	Netto likviditetsendring fra finansiering (C)		
1.134	-451	-451	1.222
	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (A+B+C)		
824	1.958	1.958	736
	Likviditetsbeholdning 01.01.		
1.958	1.507	1.507	1.958
	Likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt		
	Likviditetsbeholdningen består av:		
1.878	1.325	1.325	1.878
80	183	183	80
	Kontanter og fordringer på sentralbanker		
	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid		
1.958	1.507	1.507	1.958
	Sum likviditetsbeholdning ved rapporteringsperiodens slutt		

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1.1 Grunnlag for utarbeidelse

Kvartalsregnskapet for SpareBank 1 Østlandet omfatter perioden 01.01. - 31.12.2019. Kvartalsregnskapet er utarbeidet ihht. IAS 34 Delårsrapportering, gjeldende IFRS-standarder og IFRIC-fortolkninger. Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle enheter i konsernet. Alle beløp er i millioner kroner med mindre noe annet er angitt. Kvartalsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2018. Konsernet har i denne kvartalsrapporten benyttet de samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som i siste årsregnskap med følgende unntak:

Nye standarder og fortolkninger som er tatt i bruk

Fra 01.01.2019 ble standarden IFRS 16 «Leieavtaler» implementert.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler ble implementert 1. januar 2019 og erstatter IAS 17 Leieavtaler. Standarden angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om leieavtaler. IFRS 16 fjerner skillet som var mellom operasjonelle og finansielle leieavtaler i IAS 17, og innfører en felles regnskapsmodell for leieavtaler. De fleste leieavtaler skal innregnes i balansen til leietaker med en leieforpliktelse og tilhørende bruksrett på tidspunkt for ikrafttredelse. Leieforpliktelser måles som nåverdi av fremtidige leiebetalinger i avtaleperioden neddiskontert med implisitt rente i leiekontrakten eller leietakers marginale lånerente. Opsjoner i leieavtalen skal hensyntas i beregningen av nåverdien av forpliktelser dersom det er sannsynlig at de vil bli benyttet. Leiebetalinger fordeles mellom forpliktelse og rentekostnad på forpliktelser. Beregning av nåverdien av leieforpliktelser kan inkludere elementer som:

- Fast leie
- Ytelser som kan se ut som variable, men som er faste
- Garantert restverdi
- Bruk av kjøpsopsjon
- Betaling for å tre ut av avtalen

Bruksretten er innregnet i balansen til samme verdi som forpliktelser på implementeringstidspunktet justert for eventuelle forskuddsbetalinger og vurdert for nedskrivning. Bruksretten avskrives lineært over avtalens løpetid. Avskrivningene innregnes separat fra renter på leieforpliktelser i resultatoppstillingen.

Følgende regnskapsprinsipper og overgangsbestemmelser er valgt i forbindelse med implementeringen:

- Konsernet har benyttet seg av muligheten til å bruke modifisert retrospektiv metode ved overgangen til IFRS 16 i samsvar med IFRS 16.Ca(b). Dette betyr at sammenligningstall for 2018 ikke omarbeides. Bruksretten blir målt til samme verdi som leieforpliktelser og innregnet i åpningsbalansen 01.01.2019. Dette valget er gjort for alle avtaler.
- Bruksretten vil bli presentert i balansen som en del av «Eiendom, anlegg og utstyr», mens leieforpliktelser presenteres som «Annen gjeld og balanseført forpliktelse».
- Leieavtaler med lav verdi og leieavtaler med en leieperiode på 12 måneder eller mindre vil ikke bli balanseført. Leieavtaler som faller inn under disse unntakene innregnes løpende som andre driftskostnader.
- Faste ikke-leiekomponenter som er innebygd i leiekontrakten blir skilt ut og kostnadsført løpende som andre driftskostnader.

For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som faller inn under standarden. På implementeringstidspunktet ble forpliktelsen og bruksretten beregnet til 224 mill. kroner for morbanken og 170 mill. kroner for konsernet. Dette er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til morbankens og konsernets totale balanse. Resultateffektene som følger av ny standard antas heller ikke å ha vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Det vises til note 43 i Årsrapporten for 2018, samt note 12 i kvartalsrapporten.

IASB kom i september 2019 med endringer til IFRS 9 og IFRS 7. Disse endringene er obligatoriske fra 2020, men kan tidligimplementeres i 2019 regnskapet. Konsernet har valgt å tidligimplementere endringene. Konsernet sitt valg om å tidligimplementere medfører at sikringsforholdene kan videreføres uberørt av IBOR-reformen. IBOR-reformen er en pågående prosess hvor eksisterende referanserenter benyttet i fordringer, lån og derivatavtaler erstattes med alternative referanserenter.

1.2 Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet foretar ledelsen estimater, skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker effekten av anvendelse av regnskapsprinsipper. Dette vil derfor påvirke regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. I årsregnskapet for 2018 er det redegjort nærmere for kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper i note 3, med unntak av estimater knyttet til bestemmelse av leieperioden i forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler.

IFRS 16 Leieavtaler

Ved fastsettelsen av leieperioden vurderer ledelsen sannsynligheten for at eventuelle forlengelses- eller oppsigelsesopsjoner vil bli utøvet. Dersom det er rimelig sikkert at en avtale vil forlenges eller sies opp i henhold til opsjonen skal den tas med i vurderingen av leieperioden. Potensielle fremtidige kontantstrømmer på 20 mill. kroner er ikke inkludert i leieforpliktelsen fordi det ikke er rimelig sikkert at leieavtalene vil bli forlenget.

Ved vesentlig endringer i forutsetningene som ligger til grunn for vurderingene, vil det bli foretatt en evaluering av leieperioden.

Kundeutbytte

Det er bankens representantskap som hvert år tar stilling til om og hvor mye som skal deles ut i kundeutbytte. Vedtak ble gjort i bankens representantskapsmøte 28. mars 2019, og banken utbetalte 26. april 2019 222 mill. kroner i kundeutbytte til bankens låne- og innskuddskunder.

Kundene vil motta et beløp basert på bankens årlige overskudd og hvor mye kunden selv har i innskudd og lån i banken.

- Utbytte gis til privatpersoner og bedrifter.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i lån i banken.
- Samskyldnere (personer med felles lån) kan få kundeutbytte for inntil 4 mill. kroner.
- Kunden kan få kundeutbytte av maks 2 mill. kroner i innskudd i banken.
- Kundeutbyttet gjelder fra første krone og opp til 2 mill. kroner.

Finansdepartementet har gitt tillatelse til å benytte grunnfondskapital til kundeutbytte. Utdelingen av kundeutbytte er regulert av Finansforetaksloven §10-17 fjerde ledd, som klassifiserer kundeutbytte som en disponering av årsresultatet. Denne klassifiseringen har banken lagt til grunn regnskapsmessig, og har således behandlet utbetalingen som en egenkapitaltransaksjon. Utbetalingen av kundeutbytte gir et skattefradrag på 55 mill. kroner for inntektsåret 2019. Skattefradraget resultatføres som en reduksjon av skattekostnaden for 2019 ved beslutningstidspunkt.

Note 2 Endringer i konsernsammensetninger

2019

En omallokering av aksjene i SpareBanke 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 21,6 prosent til 22,3 prosent i desember. Tilsvarende omallokering i SpareBank 1 Næringskreditt AS medførte en reduksjon i eierandelen fra 17,7 prosent til 15,2 prosent.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS endret 4. september 2019 navn til EiendomsMegler 1 Innlandet AS.

Det ble gjennomført en virksomhetsoverdragelse av SMB Lab til SpareBank 1 Utvikling DA i tredje kvartal 2019.

SpareBank 1 Banksamarbeidet DA endret i andre kvartal navn til SpareBank 1 Utvikling DA.

Søsterselskapene med samme navn TheVIT AS fusjonerte i andre kvartal til TheVIT AS.

28. februar 2019 inngikk SpareBank 1-bankene en avtale om endret eiermodell i BN Bank ASA, herunder en fordeling av B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS, ved at enkelte av dagens eiere endrer sitt eierskap samtidig som SpareBank 1 Østlandet kommer inn som ny eier. Etter gjennomføring av transaksjonene vil SpareBank 1 Østlandet ha en eierandel i både BN Bank ASA og B-aksjene i SpareBank 1 Næringskreditt AS på 9,99 prosent.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 20,5 prosent til 20,8 prosent med virkning fra 1. januar 2019.

2018

En omallokering av aksjene i SpareBank 1 Boligkreditt AS i henhold til aksjonæravtalen økte eierandelen i selskapet fra 21,1 prosent til 21,6 prosent. Tilsvarende omallokering i SpareBank 1 Næringskreditt AS medførte en økning i eierandelen fra 12,4 prosent til 13,3 prosent.

I fjerde kvartal er investeringen i Komm-In AS omklassifisert fra et tilknyttet selskap til ordinær aksjeinvestering. I samme kvartal skiftet datterdatter SpareBank 1 Regnskapshuset AS navn til TheVIT AS.

16.mai 2018 ble holdingselskapet SpareBank 1 Østlandet VIT AS etablert. Selskapet eies 70,68 prosent av SpareBank 1 Østlandet. Bankens tidligere 100 prosent eide datterselskap SpareBank 1 Regnskapshuset Østlandet AS er overført til holdingselskapet. I tillegg eier holdingselskapet 100 prosent av aksjene i regnskap- og rådgivningsselskapet TheVIT AS.

Aksjene i det felleskontrollerte eiendomsselskapet Torggata 22 AS ble solgt i 2. kvartal.

Proaware AS endret i første kvartal navn til Betr AS.

En reallokering av aksjer i SpareBank 1 Kredittkort AS i henhold til aksjonæravtalen medførte at konsernet økte sin eierandel i selskapet fra 19,6 prosent til 20,5 prosent med virkning fra 1. januar 2018.

Note 3 Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder: Personmarked bank, bedriftsmarked bank (inkludert organisasjonsmarked), eiendom, finansiering, regnskaps- og rådgivertjenester, samt ufordelt virksomhet.

Vurderinger:

- Eiendomsmegling, leasing/løsørefinansiering og regnskapstjenester er organisert som selvstendige selskaper.
- Fra og med 2019 ble skattekostnad for PM, BM og Ufordelt virksomhet fordelt etter andel resultatbidrag før skatt. For tidligere perioder er skatt beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Skatt er beregnet med 25 prosent for PM og BM divisjonen.
- Driftskostnader i PM og BM inneholder sin andel av felleskostnader.
- Netto provisjons- og andre inntekter inneholder sin andel av fellesinntekter.
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

31.12.2019	PM	BM	SB1 FØ	EM1 I	EM1 OA	TheVIT	Ufordelt virksomhet	Totalt
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	1.049	957	246	-1	1	-2	-84	2.166
Netto provisjons- og andre inntekter	698	228	55	124	208	185	-109	1.388
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0		735	735
Driftskostnader	888	429	100	116	204	192	1	1.930
Resultatbidrag før tap per segment	859	756	201	7	5	-9	541	2.359
Tap på utlån og garantier	1	-13	43	0	0	0	1	32
Resultatbidrag per segment før skatt	857	768	158	7	5	-9	540	2.326
Skatt	142	127	40	2	-2	-2	92	398
Resultatbidrag per segment etter skatt	715	641	118	5	7	-7	448	1.928
Balanse								
Brutto utlån til kunder	64.281	34.028	8.824	0	0	0	-98	107.035
Tapsavsetninger	-65	-186	-65	0	0	0	0	-316
Andre eiendeler	2.810	486	169	74	154	125	24.246	28.064
Sum eiendeler	67.026	34.328	8.928	74	154	125	24.148	134.783
Innskudd fra og gjeld til kunder	45.028	33.422	0	0	0	0	44	78.494
Annen gjeld og egenkapital	21.998	906	8.928	74	154	125	24.105	56.289
Sum gjeld og egenkapital	67.026	34.328	8.928	74	154	125	24.148	134.783

31.12.2018	PM	BM	SB1 FØ	EM1 HE	EM1 OA	Ufordelt		Totalt
						TheVIT	virksomhet	
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	987	839	340	0	2	-1	-93	2.074
Netto provisjons- og andre inntekter	764	193	-31	120	208	164	-132	1.286
Netto avkastning på finansielle investeringer	0	0	0	0	0	0	291	291
Driftskostnader	888	403	103	109	206	174	-3	1.881
Resultatbidrag før tap per segment	863	629	205	11	4	-11	69	1.770
Tap på utlån og garantier	8	8	19	0	0	0	0	35
Resultatbidrag per segment før skatt	855	621	186	11	4	-11	69	1.735
Skatt	214	155	47	2	1	-2	-95	321
Resultatbidrag per segment etter skatt	641	465	139	8	3	-9	164	1.414
Balanse								
Brutto utlån til kunder	60.943	30.215	7.828	0	0	0	-47	98.940
Tapsavsetninger	-68	-211	-56	0	0	0	0	-334
Andre eiendeler	2.862	462	234	71	76	134	21.029	24.866
Sum eiendeler	63.738	30.467	8.006	71	76	134	20.982	123.472
Innskudd fra og gjeld til kunder	41.487	29.974	0	0	0	0	36	71.496
Annen gjeld og egenkapital	22.251	493	8.006	71	76	134	20.946	51.976
Sum gjeld og egenkapital	63.738	30.467	8.006	71	76	134	20.982	123.472

Note 4 Kapitaldekning

Bankens kapitaldekning beregnes til enhver tid etter gjeldende regler og satser. Reglene baserer seg på tre pilarer som skal sikre at finansforetak har kapital som samsvarer med deres risiko:

- Pilar 1: Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar 2: Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging
- Pilar 3: Krav til offentliggjøring av informasjon

Kapitaldekningen beregnes basert på et risikovektet beregningsgrunnlag. Banken har tillatelse til å benytte AIRB-metode for beregning av risikovekter i utlånsporteføljen. Som en overgangsordning er det satt en nedre grense på 80 % av Basel I-regelverket for beregningsgrunnlaget. Denne grensen er gjeldende for SpareBank 1 Østlandet på morbank så vel som konsolidert nivå.

Kapitaldekningen beregnes på tre ulike nivåer basert på ulike kapitaldefinisjoner:

- Ren kjernekapitaldekning
- Kjernekapitaldekning (inkluderer fondsobligasjoner)
- Totalkapitaldekning (inkluderer ansvarlig lån)

Gjeldende krav til ren kjernekapital består av et minimumskrav på 4,5 % samt bufferkrav på til sammen 8 % hvorav bankens motsykliske kapitalbufferkrav er 2,5 % per 31.12.2019. SpareBank 1 Østlandet har i tillegg et Pilar II krav på 1,8 % per 31.12.2019. Det samlede kapitalkravet til ren kjernekapital er dermed 14,3 % per 31.12.2019. I tillegg skal ytterligere 1,5 % dekkes av annen kjernekapital og 2 % dekkes av tilleggskapital.

Morbank			Konsern	
31.12.18	31.12.19		31.12.19	31.12.18
6.762	6.805	Innskutt egenkapital	6.839	6.670
6.738	7.867	Opptjent egenkapital	8.654	7.588
400	300	Hybridkapital	300	400
0		Ikke-kontrollerende eierinteresser	110	104
13.900	14.972	Sum balanseført egenkapital	15.903	14.762
		Kjernekapital		
-705	-955	Del av positivt årsresultat som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-955	-705
-400	-300	Hybridkapital	-300	-400
0	0	Minoritetsinteresser som ikke kan medregnes i ren kjernekapital	-60	-58
20	25	Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld	25	20
-72	-67	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	-420	-395
-238	-348	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-441	-311
0	-156	Fradrag for vesentlige investeringer i ren kjernekapital i andre finansinstitusjoner	-292	-326
-27	-29	Verdijusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-33	-27
0	0	Øvrige justeringer i ren kjernekapital	2	6
12.479	13.143	Sum ren kjernekapital	13.430	12.566
		Annen kjernekapital		
400	300	Hybridkapital	300	400
0	0	Hybridkapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital	179	245
400	300	Sum annen kjernekapital	479	645
		Tilleggskapital utover kjernekapital		
1.100	1.300	Ansvarlig lånekapital	1.300	1.100
0	0	Ansvarlig lånekapital utstedt av innkonsoliderte selskaper som kan medregnes i tilleggskapital	235	361
1.100	1.300	Sum tilleggskapital	1.535	1.461
13.979	14.743	Netto ansvarlig kapital	15.444	14.672
4.781	4.809	Engasjement med foretak SMB	4.819	4.781
11.034	14.300	Engasjement med spesialiserte foretak	14.980	11.034
1.411	1.783	Engasjement med øvrige foretak	1.815	1.411
1.223	1.162	Engasjement med massemarked SMB	1.381	1.424
16.886	19.179	Engasjement med massemarked personer	27.293	24.235
1.234	1.034	Engasjement med øvrig massemarked	1.071	1.259
0	0	Egenkapitalposisjoner	3	0
36.569	42.267	Kredittrisiko etter IRB-metode	51.361	44.145
12.106	13.831	Kredittrisiko etter standardmetode	17.972	16.405
383	351	Motpartsrisiko (inkludert CVA)	1.881	1.732
		Markedsrisiko		
3.433	5.356	Operasjonell risiko	6.659	5.222
1.849	0	Basel I Gulv	0	7.495
54.340	61.805	Totalt beregningsgrunnlag	77.873	74.999
4.347	4.944	Kapitalkrav (8 %)	6.230	6.000
978	1.112	Pilar 2 (1,8 %)	1.402	1.350
		Bufferkrav		
1.359	1.545	Bevaringsbuffer (2,5%)	1.947	1.875
1.087	1.545	Motsyklisk kapitalbuffer (2,5 %, 2 % i tidligere perioder)	1.947	1.500
1.630	1.854	Systemrisikobuffer (3 %)	2.336	2.250
4.076	4.944	Sum bufferkrav til ren kjernekapital (8 %, 7,5 % i tidligere perioder)	6.230	5.625
4.980	4.305	Tilgjengelig ren kjernekapital utover krav til ren kjernekapital (14,3 %, 13,8 % i tidligere perioder)	2.294	2.217
		Kapitaldekning		
23,0 %	21,3 %	Ren kjernekapitaldekning	17,2 %	16,8 %
23,8 %	21,3 %	Ren kjernekapitaldekning (eksklusiv Basel I-gulv)	17,2 %	18,6 %
23,7 %	21,8 %	Kjernekapitaldekning	17,9 %	17,6 %
25,7 %	23,9 %	Kapitaldekning	19,8 %	19,6 %
10,2 %	9,8 %	Uvektet kjernekapitalandel	7,2 %	7,5 %

Note 5 Utlån til og fordringer på kunder

Morbank

Brutto utlån	31.12.2019				31.12.2018			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 31.12	85.386	5.403	371	91.160	78.682	4.203	470	83.355
<i>Overført til Trinn 1</i>	1.366	-1.358	-8	0	1.144	-1.109	-35	0
<i>Overført til Trinn 2</i>	-3.260	3.294	-34	0	-2.374	2.408	-34	0
<i>Overført til Trinn 3</i>	-53	-80	134	0	-70	-104	174	0
<i>Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån</i>	-2.730	-293	-43	-3.066	-1.845	-10	-33	-1.888
<i>Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler</i>	46.174	1.632	57	47.864	43.787	1.549	71	45.407
<i>Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet</i>	-35.768	-1.740	-145	-37.652	-33.939	-1.534	-214	-35.688
<i>Konstaterte tap</i>	0	0	-9	-9	0	0	-26	-26
Balanse 31.12	91.115	6.858	323	98.296	85.386	5.403	371	91.160
<i>Herav utlån til amortisert kost</i>				31.621				27.786
<i>Herav utlån til virkelig verdi</i>				66.675				63.374

Konsern

Brutto utlån	31.12.2019				31.12.2018			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Balanse 31.12	92.167	6.317	456	98.940	84.975	4.958	527	90.460
<i>Overført til Trinn 1</i>	1.595	-1.581	-13	0	1.347	-1.310	-38	0
<i>Overført til Trinn 2</i>	-3.772	3.816	-44	0	-2.846	2.885	-39	0
<i>Overført til Trinn 3</i>	-104	-130	233	0	-99	-139	238	0
<i>Netto økning/(reduksjon) saldo eksisterende lån</i>	-3.803	-493	-61	-4.357	-2.940	-200	-47	-3.187
<i>Nye utstedte eller kjøpte finansielle eiendeler</i>	49.686	1.941	88	51.714	46.998	1.838	89	48.925
<i>Finansielle eiendeler som har blitt fraregnet</i>	-37.114	-1.945	-192	-39.251	-35.268	-1.715	-249	-37.232
<i>Konstaterte tap</i>	0	0	-11	-11	0	0	-26	-26
Balanse 31.12	98.654	7.925	456	107.035	92.167	6.317	456	98.940
<i>Herav utlån til amortisert kost</i>				40.360				35.566
<i>Herav utlån til virkelig verdi</i>				66.675				63.374

Morbank		Konsern	
31.12.2018	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
251	22	294	482
4.271	4.813	5.204	4.636
1.026	1.102	1.118	1.051
1.225	1.266	1.508	1.472
3.135	3.947	5.220	4.466
230	222	386	397
1.003	1.154	1.469	1.302
467	464	478	483
14.140	16.116	16.291	14.277
4.588	5.132	5.716	5.172
496	488	1.709	1.657
0	0	0	0
30.834	34.726	39.394	35.397
60.326	63.571	67.641	63.544
91.160	98.296	107.035	98.940
-238	-209	-271	-291
-43	-46	-46	-43
90.878	98.041	106.718	98.606
39.792	42.630	42.630	39.792
1.433	1.022	1.022	1.433
132.103	141.694	150.371	139.831

Note 6 Avsetning til tap på utlån og forpliktelser

Det er beregnet ECL på kredittinstitusjoner og sentralbanker, men effekten er funnet uvesentlig og følgelig ikke tatt med i nedskrivningene.

Morbank

31.12.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	265	-22	-11	232
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	2	-1	67
Sum avsetning til tap	329	-19	-11	299
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	282	-15	-11	255
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-3	0	22
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-1	0	21

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	273	17	-26	265
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap	351	10	-31	329
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	308	0	-26	282
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2	0	22

Konsern

31.12.2019

Mill. kroner	31.12.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2019
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	320	-16	-11	294
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	65	2	-1	67
Sum avsetning til tap	385	-13	-11	360
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	338	-9	-11	317
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	25	-3	0	22
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	22	-1	0	21

31.12.2018

Mill. kroner	01.01.2018	Endring avsetning for tap	Netto konstatert/innbetalt tidligere konstatert	31.12.2018
Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn til amortisert kost	331	15	-26	320
Avsetning til tap på utlån til virkelig verdi over utvidet resultat	78	-8	-5	65
Sum avsetning til tap	409	8	-31	385
Presentert som:				
Eiendeler: Avsetning til tap som reduksjon av eiendeler	366	-2	-26	337
Gjeld: Avsetninger til tap som økning av forpliktelsen	23	5	-3	25
Utvidet resultat: Virkelig verdi justering av tap	20	2	0	22

Morbank

Total balanseført tapsavsetning *	31.12.2019				31.12.2018			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse 31.12	111	136	83	329	101	117	133	351
<i>Avsetning til tap</i>								
<i>Overført til (fra) Trinn 1</i>	3	-3	0	0	31	-21	-10	0
<i>Overført til (fra) Trinn 2</i>	-46	48	-2	0	-6	18	-12	0
<i>Overført til (fra) Trinn 3</i>	-9	-7	16	0	0	-8	8	0
<i>Netto ny måling av tap</i>	33	-49	2	-14	-46	35	31	20
<i>Nye utstedte eller kjøpte utlån</i>	56	24	1	81	63	33	10	107
<i>Utlån som har blitt fraregnet</i>	-33	-34	-19	-86	-32	-39	-51	-122
<i>Konstaterte nedskrivninger</i>	0	0	-11	-11	0	0	-26	-26
Utgående balanse balansedato	115	115	69	299	111	136	83	329

Konsern

Total balanseført tapsavsetning *	31.12.2019				31.12.2018			
	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total	Trinn1	Trinn 2	Trinn 3	Total
Inngående balanse 31.12	127	162	96	385	116	144	149	409
<i>Avsetning til tap</i>								
<i>Overført til (fra) Trinn 1</i>	8	-8	0	0	37	-27	-11	-1
<i>Overført til (fra) Trinn 2</i>	-48	50	-2	0	-8	21	-12	0
<i>Overført til (fra) Trinn 3</i>	-9	-11	21	0	-1	-9	10	0
<i>Netto ny måling av tap</i>	24	-42	8	-11	-54	36	36	18
<i>Nye utstedte eller kjøpte utlån</i>	66	31	4	101	72	41	11	125
<i>Utlån som har blitt fraregnet</i>	-35	-41	-27	-103	-36	-43	-61	-140
<i>Konstaterte nedskrivninger</i>	0	0	-11	-11	0	0	-26	-26
Utgående balanse balansedato	131	142	87	360	127	162	96	385

* Avsetning til tap på utlån, garantier, ubenyttet kreditt og lånetilsagn

Note 7 Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank		Konsern	
31.12.2018	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
13	19	19	13
13	19	19	13
	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet		
	Utbytte fra andre enn konsernselskaper		
372	582	519	198
	Utbytte (i morbank) eller netto resultat fra konsernselskaper (i konsern)		
-4	0		
	Gevinst eller tap ved realisasjon av konsernselskaper (i morbank)		
0	-6		
	Nedskrivning av eiendeler i konsernselskaper (i morbank)		
369	576	519	198
	Netto resultat fra eierinteresser		
-20	3	3	-20
	Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond		
-1	14	14	-1
	Verdiendring derivater som sikrer kjøpte rentepapirer		
-21	17	17	-21
	<i>Verdiendring sertifikater, obligasjoner og rentefond inklusiv sikring</i>		
35	-96	-96	35
	Verdiendring verdipapirgjeld		
-17	106	106	-17
	Verdiendring derivater som sikrer verdipapirgjeld		
17	10	10	17
	<i>Verdiendring verdipapirgjeld inklusiv sikring</i>		
15	82	82	15
	Verdiendring egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet		
-64	-18	-18	-64
	Verdiendring fastrenteutlån til kunder til virkelig verdi over resultatet		
11	36	36	11
	Verdiendring øvrige derivater		
73	16	16	73
	Gevinst eller tap ved realisasjon av eiendeler til virkelig verdi over resultatet		
47	55	55	47
	Netto resultat fra valutahandel		
80	197	197	80
	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser		
461	792	735	291
	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		

Note 8 Finansielle derivater

Morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2019		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1.562	15	18
Valutabytteavtaler	1.712	5	18
Sum valutainstrumenter	3.275	20	36
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	46.793	858	336
Andre rentekontrakter	2.958	0	0
Sum renteinstrumenter	49.751	858	336
Sum valutainstrumenter	3.275	20	36
Sum renteinstrumenter	49.751	858	336
Sum finansielle derivater	53.026	878	373

Til virkelig verdi over resultatet	31.12.2018		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
		Eiendeler	Forpliktelser
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	2.196	24	39
Valutabytteavtaler	1.118	8	64
Sum valutainstrumenter	3.314	32	102
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	34.858	787	252
Andre rentekontrakter	2.984	1	0
Sum renteinstrumenter	37.841	787	252
Sum valutainstrumenter	3.314	32	102
Sum renteinstrumenter	37.841	787	252
Sum finansielle derivater	41.155	819	354

Note 9 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall, eller ikke evner å finansiere sine eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økning i kostnadene.

Konsernets rammeverk for styring av likviditetsrisiko gjenspeiler konsernets konservative risikoprofil, og konsernet styrer likviditetsrisikoen ved å til enhver tid ha en tilstrekkelig andel likvide reserver, samtidig som finansieringen er diversifisert og langsiktig. Diversifisering oppnås gjennom spredning av innlån på ulike markeder, løpetider og instrumenter. Konsernet har som mål å kunne overleve i tolv måneder uten tilgang på ny finansiering samtidig som boligpriser faller med 30 prosent. Banken skal i samme periode tilfredsstillende minstekrav til LCR. Det foretas stresstesting på ulike løpetider for bankspesifikk krise, systemkrise samt en kombinasjon av disse, og det er etablert en beredskapsplan for håndtering av ulike likviditetskriser.

Gjennomsnittlig restløpetid på porteføljen av bankens innlån var 3,8 (3,8) år ved utgangen av 2019. Total LCR var på samme tidspunkt 162,2 (152,8) prosent.

Note 10 Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Konsern

31.12.2019	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	878	0	878
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	17.252	0	17.252
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.765	6.765
- Egenkapitalinstrumenter	331	45	299	675
- Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
- Boliglån	0	0	59.865	59.865
Sum eiendeler	331	18.175	66.929	85.435

Forpliktelser

Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	373	0	373
- Verdipapirgjeld	0	4.036	0	4.036
Sum forpliktelser	0	4.409	0	4.409

31.12.2018	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler				
Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	819	0	819
- Sertifikater, obligasjoner og rentefond	0	14.446	0	14.446
- Fastrentelån til kunder	0	0	6.471	6.471
- Egenkapitalinstrumenter	268	47	279	594
- Andre finansielle eiendeler	0	0	4	4
- Boliglån	0	0	56.859	56.859
Sum eiendeler	268	15.311	63.614	79.193

Forpliktelser

Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi				
- Derivater	0	354	0	354
- Verdipapirgjeld	0	4.831	0	4.831
Sum forpliktelser	0	5.185	0	5.185

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige og disse prisene representerer faktiske og regelmessige markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked beregnes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der de er tilgjengelig og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument vurderes å være observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter i nivå 2 og 3 inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner (eiendeler og forpliktelse) er beregnet som nåverdien av fremtidig kontantstrøm basert på en avkastningskurve sammensatt av observerbar rentekurve og en indikert kredittspread på utsteder fra Nordic Bond Pricing, Refinitiv prissettingstjeneste, Bloomberg eller anerkjente meglerhus.
- Virkelig verdi av fastrenteutlån til kunder er beregnet som nåverdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med en observerbar rentekurve med tillegg for et beregnet markedspåslag.
- Virkelig verdi av boliglån med flytende rente blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018-31.12.2019					
Inngående balanse	6.471	279	56.859	4	63.614
Investeringer i perioden	1.608	2	30.858	0	32.468
Salg/innløsning i perioden	-1.297	0	-27.851	-4	-29.152
Gevinst eller tap ført i resultatet	-18	18	-3	0	-3
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	1	0	1
Utgående balanse	6.765	299	59.865	0	66.929
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-18	18	-3	0	-3

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Termin-innskudd	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2017-31.12.2018						
Inngående balanse	5.254	237	-9	0	40	5.522
IFRS 9 implementeringseffekter og andre reklassifiseringer	0	38	9	51.244	-36	51.256
Investeringer i perioden	2.803	6	0	31.146	0	33.954
Salg/innløsning i perioden	-1.521	-8	0	-25.514	0	-27.043
Gevinst eller tap ført i resultatet	-64	6	0	-19	0	-78
Gevinst eller tap ført direkte mot oppstilling over andre inntekter og kostnader	0	0	0	2	0	2
Utgående balanse	6.471	279	0	56.859	4	63.614
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen	-64	6	0	-19	0	-78

Spesifikasjon av virkelig verdi, instrumenter klassifisert i nivå 3:

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2019					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.782	209	59.911	0	66.902
Virkelig verdi justering	-17	90	-46	0	27
Balanseført verdi	6.765	299	59.865	0	66.929

	Fastrentelån til kunder	Egenkapital-instrumenter	Boliglån (FVOCI)	Andre finansielle eiendeler	Sum
31.12.2018					
Nominell verdi inklusiv påløpte renter (rentepapirer) / kostpris (aksjer)	6.470	209	56.902	4	63.585
Virkelig verdi justering	1	71	-43	0	29
Balanseført verdi	6.471	279	56.859	4	63.614

Sensitivitet, instrumenter klassifisert i nivå 3:

Verdsettelsen av fastrentelån til kunder er basert på avtalt rente med kunden. Utlånene diskonteres med gjeldende rentekurve pluss et estimert markedspåslag. En økning av diskonteringsrenten med ti basispunkter ville ha medført en negativ endring i virkelig verdi på 17 mill. kroner.

Egenkapitalinstrumenter i nivå 3 består for det vesentligste av eierposter i Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (55 mill. kroner), Eksportfinans ASA (73 mill. kroner), SpareBank 1 Markets AS (40 mill. kroner) og VN Norge AS (45 mill. kroner). Verdsettelsen av de to førstnevnte er basert på bokført verdi av selskapenes egenkapital justert for mer- og mindreverdier. Basert på takst fra 2010 og senere eksterne verdsettelses er det vurdert å være vesentlige merverdier i eiendomsmassen til Oslo Kongressenter Folkets Hus AS (P/B 3,9). Basert på ekstern verdsettelse i forbindelse med en fisjon i 2012 og etterfølgende egenkapitaltransaksjoner er det vurdert å være noen mindreverdier i Eksportfinans (P/B 0,85). Verdien på aksjeposten i SpareBank 1 Markets er basert på emisjonsprising. Verdien på aksjeposten i VN Norge (tidligere Visa Norge FLI, omdannet til aksjeselskap medio 2018) er basert på verdsettelse av underliggende eiendeler, hvor preferanseaksjer i Visa Inc. er mest vesentlig. Preferanseaksjene i Visa Inc. vil konverteres til omsettelige aksjer senest i 2028. Verdien bestemmes av balansedagens aksjekurs på omsettelige Visa Inc aksjer på NYSE og valutakurs USDNOK samt avtalt konverteringsfaktor for preferanseaksjene. Bruttoverdier er redusert med en likvidtetsrabatt og latent skatt. Preferanseaksjene prises av en ekstern part.

Boliglån med flytende rente klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI) blir verdsatt basert på pålydende saldo og forventet tap. Utlån uten vesentlig kredittrisikoforverring etter første gangs balanseføring har estimert virkelig verdi lik pålydende saldo. For utlån med en vesentlig økning i kredittrisiko etter innvilgelse eller objektive bevis for tap, beregnes forventet tap over instrumentenes levetid på linje med tapsnedskrivning av utlån til amortisert kost. Estimert virkelig verdi settes lik saldo fratrukket beregnet forventet livstidstap. Med gjeldende forutsetninger knyttet til beregning av forventet tap utgjør virkelig verdi-justeringen -46 mill. kroner. Endring vil hovedsakelig knytte seg til estimater på sannsynlighet for tap (PD) og tilhørende konsekvens (LGD), både på porteføljnivå og for enkeltengasjementer.

Note 11 Finansielle instrumenter og motregning

I henhold til IFRS 7 skal det opplyses om hvilke finansielle instrumenter banken anser å oppfylle kravene til nettoføring og hvilke finansielle instrumenter man har inngått motregningsavtaler på.

I den finansielle oppstillingen har banken ingen finansielle instrumenter som bokføres netto.

SpareBank 1 Østlandet har tre sett avtaler som regulerer motpartsrisiko og netting av derivater. Mot kunder i person- og bedriftsmarkedet anvendes rammeavtaler med krav om sikkerhetsstillelse. For kunder som driver med tradingvirksomhet aksepteres kun kontantdepot som sikkerhet. Avtalene er unilaterale, det vil si at det kun er kundene som stiller sikkerhet. Mot finansielle institusjoner inngår konsernet standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler. Under ISDA har konsernet inngått tilleggsavtale om kontant sikkerhetsstillelse (CSA) mot 18 institusjonelle motparter. Banken har også inngått avtaler om avregning (clearing) av derivater hvor motpartsrisikoen flyttes til en sentral motpart (clearing house) som beregner behovet for sikkerhetsstillelser.

Gjensalgsavtaler reguleres av GMRA-avtaler mot motparten. Banken har fem GMRA-avtaler.

Eiendelene og forpliktelsene nedenfor kan motregnes.

	Brutto finansielle eiendeler/ (forpliktelser)	Nettoført	Beløp som ikke er nettopresentert i balansen			Netto
			Netto finansielle eiendeler/ (forpliktelser) i balansen	Finansielle instrumenter	Avgitt/(mottatt) kontantsikkerhet	
31.12.2019						
Derivater som eiendeler	878	0	878	-274	-550	54
Derivater som forpliktelser	-373	0	-373	274	54	-45
31.12.2018						
Derivater som eiendeler	819	0	819	-264	-417	138
Derivater som forpliktelser	-354	0	-354	264	16	-74

Note 12 Leieavtaler

I forbindelse med implementering av IFRS 16 Leieavtaler fra 01.01.2019 har banken og tilhørende datterselskaper gjennomgått nye og eksisterende leieavtaler. For konsernet SpareBank 1 Østlandet er det i hovedsak husleieavtaler som er identifisert til å falle inn under standarden. Viser til note 1 for beskrivelse av standarden og valg av overgangsbestemmelser. Konsernet hadde ikke balanseførte leieforpliktelse etter IAS 17 per 31.12.2018.

Morbank		Konsern
2019	Bruksrett	2019
224	Bruksrett bygninger 01.01.2019	170
7	Tilgang bruksrett	26
22	Justering av diskonteringsrente og opsjoner	8
38	Avskrivninger	35
214	Balanseført bruksrett per 31.12.2019	169

2019	Leieforpliktelsen	2019
224	Leieforpliktelse 01.01.2019	170
7	Nye avtaler i perioden	26
22	Justering av diskonteringsrente og opsjoner	8
42	Leiebetalinger i perioden - avdrag	39
4	Renter på forpliktelsen	4
216	Leieforpliktelse per 31.12.2019*	169

*I morbank forfaller 41 millioner kroner av leieforpliktelsen innen 12 måneder og tilsvarende tall i konsernet er 35 millioner kroner.

2019	Resultateffekter	31.12.2019
4	Rentekostnad	4
38	Avskrivninger	33
43	Sum kostnader IFRS 16	37

2019	Effekter IFRS 16	31.12.2019
-	42 (Reduksjon av) driftskostnader etter IAS 17	- 35
43	(Økning) kostnader etter IFRS 16	37
1	Endring i resultat før skatt i perioden	2

Økning av eiendeler og gjeld på implementeringstidspunktet er ikke vesentlige størrelser sett i forhold til konsernets totale balanse og kapitaldekning. Resultateffektene som følger av ny standard har heller ikke vesentlig effekt på konsernets driftsresultat. Kostnaden er reklassifisert fra annen driftskostnad til avskrivning og rentekostnad i henhold til standarden.

Note 13 Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
31.12.2018	31.12.2019		31.12.2019	31.12.2018
273	273	Kapitalinnskudd pensjonskasse	273	273
37	33	Opptjente ikke mottatte inntekter	34	39
94	70	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	144	149
0	0	Uoppgjorte handler	0	0
295	144	Øvrige eiendeler	336	581
699	520	Andre eiendeler	787	1.041

Note 14 Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank			Konsern	
31.12.2018	31.12.2019		31.12.2019	31.12.2018
40.886	43.884	Lønnstakere o.l	43.884	40.886
5.880	7.106	Offentlig forvaltning	7.106	5.880
868	1.039	Primærnæringer	1.039	868
275	302	Trebearbeidende industri	302	275
754	801	Annen industri	801	754
1.779	1.964	Bygg og anlegg	1.964	1.779
87	244	Kraft- og vannforsyning	244	87
1.496	1.814	Varehandel	1.814	1.496
290	319	Hotell- og restaurantdrift	319	290
3.826	3.966	Eiendomsdrift	3.966	3.826
14.338	15.924	Forretningsmessig tjenesteyting	15.884	14.295
1.060	1.173	Transport og kommunikasjon	1.173	1.060
71.540	78.534	Innskudd fra kunder	78.494	71.497

Note 15 Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2019	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	31.12.2018
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	32.964	6.677	-4.150	-729	31.165
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.300	400	-200	0	1.100
Opptjente renter	235	0	0	4	231
Verdijusteringer	537	0	0	-54	591
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	35.036	7.077	-4.350	-778	33.087

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2018	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2017
Sertifikatgjeld, nominell verdi	0	0	0	0	0
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	31.165	12.241	-4.400	215	23.109
Tidsbegrenset ansvarlig lån, nominell verdi	1.100	400	-1.000	0	1.700
Opptjente renter	231	0	0	23	207
Verdijusteringer	591	0	0	216	375
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital, bokført verdi	33.087	12.641	-5.400	455	25.391

Note 16 Annen gjeld og balanseført forpliktelse

Morbank		Konsern	
31.12.2018	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
94	79	124	141
	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		
25	22	59	25
	Avsetninger		
86	80	82	87
	Pensjonsforpliktelse		
83	84	89	91
	Leverandørgjeld		
0	0	0	0
	Uoppgjorte handler		
0	216	170	0
	Leieforpliktelse (for spesifisering se note 12)		
244	182	215	343
	Annen gjeld		
532	663	739	687
	Annen gjeld og balanseført forpliktelse		

Note 17 Egenkapitalbevis

Morbank

	31.12.2019 ¹⁾	31.12.2018
Eierandelskapital	5.791	5.766
Utjevningsfond	2.772	2.112
Avsatt utbytte	663	477
Overkursfond	848	830
A. Sum eierandelskapital	10.074	9.185
Grunnfond	3.838	3.690
Avsatt kundeutbytte	292	222
Annen innskutt egenkapital	166	166
B. Sum grunnfondskapital	4.297	4.078
Fond for urealiserte gevinster	334	252
Gavefond	12	15
Sum annen egenkapital	347	267
Annen egenkapital	0	0
Hybridkapital	300	400
Betalte renter hybridkapital	-45	-30
Sum egenkapital	14.972	13.900
Sum egenkapital til utdeling:		
Eierandelsbrøk A/(A+B) etter disponering	70,1 %	69,3 %
EK-bevis utstedt	115.829.789	115.319.521
EK-bevis med rett til utbytte ²⁾	115.829.789	115.319.521
Gjennomsnittlig EK-bevis	115.800.431	107.893.590

¹⁾ I henhold til Finansforetakslovens § 10-1 kan revisorbekreftet delårsresultat innberegnes for beregning av bokført verdi per egenkapitalbevis.

²⁾ I januar 2019 ble gjennomført en etterfølgende emisjon, en reparasjonsemisjon mot LO og en ansattemisjon hvor det totalt har blitt emittert 510 268 egenkapitalbevis med et samlet bruttoproveny på 37 mill. kroner.

20 største eiere av egenkapitalbevisene	Antall EK-bevis	Prosent-andel
Sparebankstiftelsen Hedmark	60.404.892	52,15 %
Landsorganisasjonen i Norge Sentralt	11.121.637	9,60 %
Tredje AP-Fonden	2.418.126	2,09 %
Fellesforbundet	2.101.322	1,81 %
VPF Danske Invest Norske aksjer institusjon II	1.827.225	1,58 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	1.621.218	1,40 %
VPF Eika Egenkapitalbevis	1.399.723	1,21 %
Norsk nærings og nytelsesmiddelarbeiderforbund	1.313.555	1,13 %
State Street Bank and Trust Comp	1.161.076	1,00 %
VPF Landkreditt Utbytte	1.000.000	0,86 %
Fidelity Pur.Trust:Fidelity Series	1.000.000	0,86 %
SpareBank 1 Østfold Akershus	839.880	0,73 %
Arctic Funds PLC	780.038	0,67 %
SpareBank 1 BV	779.523	0,67 %
State Street Bank and Trust Comp	765.177	0,66 %
VPF Danske Invest Norske aksjer institusjon I	757.345	0,65 %
DnB Nor Bank ASA	700.000	0,60 %
VPF Eika Spar	618.314	0,53 %
JP Morgan Chase Bank, N.A., London	545.030	0,47 %
SEB Nordenfond	544.910	0,47 %

Utbyttepolitikk

SpareBank 1 Østlandet legger vekt på å gi sine eiere et konkurransedyktig og stabilt kontantutbytte, basert på god lønnsomhet og høy utbyttekapasitet. Banken har som mål å utbetale 50 prosent av hvert års overskudd etter skatt som utbytte til egenkapitalbeveiseierne og som kundeutbytte fra grunnfondskapitalen. Bankens langsiktige lønnsomhetsmål er en egenkapitalavkastning på 10 prosent. Målet for egenkapitalavkastningen er dermed litt lavere enn for sammenlignbare banker, noe som reflekterer SpareBank 1 Østlandets målsetting om å bevare den veletablerte posisjonen som landets mest solide regionale sparebank. Bankens målsetting for soliditet gjenspeiles i et langsiktig mål for ren kjernekapitaldekning på 16 prosent. Justert for ulikheter i nivået på kapitaldekning, har SpareBank 1 Østlandet historisk vært like lønnsom som sammenlignbare banker.

I tillegg til å være den mest solide regionale sparebanken, har SpareBank 1 Østlandet en høy andel utlån til personmarkedet samt en opprinnelig tilhørighet til Innlandet, som er en mindre konjunkturfølsom region enn landet for øvrig. Kombinasjonen av høy soliditet og en robust utlånsportefølje gir banken god kapasitet til å opprettholde den målsatte utbytteandelen, også i økonomiske nedgangstider.

Etter forslag fra styret, vedtar representantskapet hvert år andelen av overskuddet etter skatt som skal fordeles til egenkapitalbeveiseierne og grunnfondskapitalen som utbytte, forholdsmessig i henhold til egenkapitalens eierbrøk. Andelen som fordeles til grunnfondskapitalen utbetales normalt til kundene gjennom kundeutbytte. Ordningen med kundeutbytte forhindrer at egenkapitalbeveiseiernes eierandel i banken vannes ut. Egenkapitalbeveiseiernes andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningsfond. Ved fastsettelse av utbyttet tar representantskapet hensyn til forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon samt eventuelle regulatoriske endringer.

Note 18 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke intrådt hendelser etter balansedagen som er av vesentlig betydning for det avlagte delårsregnskapet.

Resultater fra kvartalsregnskapene

Konsern	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv
	2019	2019	2019	2019	2018	2018	2018	2018	2017
<i>(Isolerte tall i mill. kroner)</i>									
Renteinntekter	1.023	981	910	875	896	864	844	811	820
Rentekostnader	438	427	390	367	352	340	333	316	318
Netto renteinntekter	584	554	520	508	544	524	511	495	501
Provisjonsinntekter	332	336	323	304	297	299	310	304	312
Provisjonskostnader	37	40	36	30	32	23	27	23	27
Andre driftsinntekter	37	54	78	67	48	40	51	42	29
Netto provisjons- og andre inntekter	333	350	364	341	313	316	334	323	315
Utbytte	0	0	6	12	0	0	0	12	0
Netto resultat fra eierinteresser	-1	44	131	346	57	58	54	30	77
Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	12	59	61	65	-51	32	95	4	67
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	11	103	198	423	7	90	149	45	143
Sum inntekter	928	1.007	1.082	1.271	864	930	994	864	959
Personalkostnader	274	267	267	290	286	259	247	258	308
Avskrivninger	32	30	33	36	23	24	32	23	22
Andre driftskostnader	183	161	189	169	197	173	190	169	220
Sum driftskostnader	490	457	489	494	506	457	468	449	550
Driftsresultat før tap på utlån og garantier	439	550	593	777	358	473	525	414	409
Tap på utlån og garantier	33	24	8	-33	11	12	7	5	-13
Driftsresultat før skatt	406	526	585	810	347	461	518	409	422
Skattekostnad	114	116	114	54	25	99	102	96	85
Resultat etter skatt	291	409	471	757	322	362	416	314	337
	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv	3.kv	2.kv	1.kv	4.kv
	2019	2019	2019	2019	2018	2018	2018	2018	2017
Lønnsomhet									
Egenkapitalavkastning ¹⁾	7,3 %	10,7 %	12,8 %	21,2 %	9,1 %	10,8 %	12,9 %	9,9 %	10,4 %
Netto renteinntekter (rentenetto) ²⁾	1,71 %	1,64 %	1,62 %	1,65 %	1,76 %	1,73 %	1,75 %	1,81 %	1,85 %
Kostnadsprosent ³⁾	52,7 %	45,4 %	45,2 %	38,8 %	58,6 %	49,2 %	47,6 %	52,0 %	57,4 %
Balansetall									
Brutto utlån til kunder	107.035	104.037	101.668	98.744	98.940	98.259	96.040	92.818	90.460
Brutto utlån til kunder inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	150.688	147.310	144.337	141.079	140.165	138.153	135.495	132.433	129.535
Utlånsvekst siste 12 mnd ¹⁾	8,2 %	5,9 %	5,9 %	6,4 %	9,4 %	10,5 %	9,7 %	9,3 %	9,1 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	7,5 %	6,6 %	6,5 %	6,5 %	8,2 %	8,9 %	8,9 %	8,8 %	8,4 %
Utlånsvekst siste kvartal ¹⁾	2,9 %	2,3 %	3,0 %	-0,2 %	0,7 %	2,3 %	3,5 %	2,6 %	1,7 %
Utlånsvekst siste kvartal inkl utlån overført til kredittforetak ¹⁾	2,3 %	2,1 %	2,3 %	0,7 %	1,5 %	2,0 %	2,3 %	2,2 %	2,1 %
Innskudd fra kunder	78.494	76.866	77.352	72.377	71.497	70.251	70.645	66.110	65.985
Innskuddsdekning ¹⁾	73,3 %	73,9 %	76,1 %	73,3 %	72,3 %	71,5 %	71,2 %	71,2 %	72,9 %
Innskuddsdekning inklusive lån overført til kredittforetak ¹⁾	52,1 %	52,2 %	53,6 %	51,3 %	51,0 %	50,9 %	52,1 %	49,9 %	50,9 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd	9,8 %	9,4 %	9,5 %	9,5 %	8,4 %	7,6 %	6,0 %	5,3 %	4,6 %
Innskuddsvekst siste kvartal	2,1 %	-0,6 %	6,9 %	1,2 %	1,8 %	-0,6 %	6,9 %	0,2 %	1,1 %
Kvartalsvis gjennomsnittlig forvaltningskapital	135.676	133.711	128.573	124.882	122.395	120.455	116.840	111.205	107.316
Forvaltningskapital	134.783	136.568	130.854	126.292	123.472	121.319	119.592	114.088	108.321
Forretningskapital ¹⁾	178.436	179.841	173.522	168.626	164.696	161.212	159.047	153.703	147.396
Tap og mislighold									
Tap på utlån i perioden i prosent av brutto utlån ¹⁾	0,1 %	0,1 %	0,0 %	-0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	-0,1 %
Soliditet									
Ren kjernekapitaldekning	17,2 %	16,7 %	16,7 %	16,9 %	16,8 %	15,9 %	16,1 %	16,2 %	16,8 %
Kjernekapitaldekning	17,9 %	17,7 %	17,3 %	17,5 %	17,6 %	16,7 %	16,9 %	17,0 %	17,7 %
Kapitaldekning	19,8 %	19,7 %	19,1 %	19,4 %	19,6 %	18,7 %	19,3 %	19,4 %	20,5 %
Netto ansvarlig kapital	15.444	15.685	14.982	14.676	14.672	14.077	14.288	14.028	14.138

1) Alternative resultatmål er definert i eget kapittel.

2) Rentenetto i kvartalet i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i perioden.

3) Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (isolert for kvartalet).

Alternative resultatmål

SpareBank 1 Østlandet sine alternative resultatmål (APM) er utarbeidet i henhold til ESMA sine retningslinjer for APM-er og er nøkkeltall som har til hensikt å gi nyttig tilleggsinformasjon til regnskapet. Disse nøkkeltallene er enten justerte nøkkeltall eller nøkkeltall som ikke er definert under IFRS eller annen lovgivning og er ikke nødvendigvis direkte sammenlignbare med tilsvarende nøkkeltall hos andre selskaper. APM-ene har ikke til hensikt å være et substitutt for regnskapstall som utarbeides etter IFRS og skal heller ikke tillegges mer vekt enn disse regnskapstallene, men har blitt inkludert i den finansielle rapporteringen for å gi en fylldigere beskrivelse av bankens prestasjoner. Videre representerer APM-ene viktige måltall for hvordan ledelsen styrer virksomheten.

Ikke-finansielle nøkkeltall og finansielle nøkkeltall som er regulert av IFRS eller annen lovgivning er ikke definert som APM-er. SpareBank 1 Østlandets APM-er benyttes både i oversikten over hovedtall og i styrets beretning, samt i regnskapspresentasjoner og prospekter. Alle APM-er vises med tilsvarende sammenligningstall for tidligere perioder.

Utlåns- og innskuddsmarginer for Morbanken beregnes i forhold til daglig gjennomsnitt av utlån til- og innskudd fra kunder. For alle andre hovedtall og APM-er som beregnes ved hjelp av gjennomsnittlige balansestørrelser, så beregnes gjennomsnittlig balansestørrelse som gjennomsnittet av inngående balanse for den aktuelle perioden og utgående balanse for hvert av kvartalene i perioden.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Resultat etter skatt inklusiv renter hybridkapital	Resultat etter skatt - Renteutgifter på hybridkapital
	Nøkkeltallet viser Resultat etter skatt korrigert for renter på hybridkapital. Hybridkapital er iht. IFRS er klassifisert som egenkapital og renteutgifter på hybridkapitalen føres derfor som en egenkapitaltransaksjon. Hybridkapitalen har mange likhetstrekk med gjeldsposter og skiller seg fra annen egenkapital ved at den er rentebærende og har ikke rett på utbyttebetalinger. Nøkkeltallet viser hva resultat etter skatt ville vært dersom renteutgiftene knyttet til hybridkapitalen hadde vært resultatført.
Egenkapitalavkastning etter skatt	$\frac{(\text{Resultat etter skatt} - \text{Renteutgifter på hybridkapital}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital} - \text{Gjennomsnittlig hybridkapital}}$
	Egenkapitalavkastning etter skatt er et av SpareBank 1 Østlandet sine viktigste finansielle måltall og gir relevant informasjon om foretakets lønnsomhet ved at den måler driftens lønnsomhet i forhold til investert kapital i virksomheten. Resultatet korrigeres for renter på hybridkapital, som iht IFRS er klassifisert som egenkapital, men som i denne sammenheng er mer naturlig å behandle som gjeld da hybridkapitalen er rentebærende og ikke har rett på utbyttebetalinger.
Underliggende bankdrift	Res. før tap – Nto. res. fra finansielle eiendeler og forpliktelser – Ekstraordinære poster
	Resultat av underliggende bankdrift gir relevant informasjon om lønnsomheten av bankens kjernevirksomhet.
Kostnadsprosent	$\frac{\text{Sum driftskostnader}}{\text{Sum inntekter}}$
	Dette nøkkeltallet gir informasjon om sammenhengen mellom inntekter og kostnader, og er et nyttig måltall for å vurdere kostnadseffektiviteten til foretaket. Beregnes som sum driftskostnader dividert med sum inntekter.
Utlånsmargin	Vektet gjennomsnittlig kunderente på utlån til kunder og utlån overført til kredittforetak - Gjennomsnittlig NIBOR 3 MND
	Utlånsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes utlånsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsmargin	Gj. snittlig NIBOR 3 MND – Vektet gj. snittlig kunderente på innskudd fra kunder
	Innskuddsmargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes innskuddsvirksomhet.
Netto rentemargin	Utlånsmargin + Innskuddsmargin
	Netto rentemargin beregnes for person- og bedriftsmarkedsdivisjonene og gir informasjon om lønnsomheten av divisjonenes samlede utlåns- og innskuddsvirksomhet. Utlån overført til kredittforetak inkluderes i utvalget da dette inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Netto renteinntekter inklusiv provisjoner fra kredittforetak	Netto renteinntekter + Provisjonsinntekter fra kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er en del av den totale utlånsvirksomheten, men inntekter og kostnader forbundet med disse utlånene inntektsføres som provisjonsinntekter. Nøkkeltallet presenteres da det gir et godt bilde på netto inntekter fra den samlede utlåns- og innskuddsvirksomheten.
Forvaltningskapital	Sum eiendeler
	Forvaltningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler
Forretningskapital	Sum eiendeler + Lån overført til kredittforetak
	Forretningskapital er et innarbeidet bransjespesifikt navn på sum eiendeler med tillegg av lån overført til kredittforetak som inngår i utlånsvirksomheten.
Brutto utlån inklusiv utlån overført til kredittforetak	Utlån til og fordringer på kunder + Lån overført til kredittforetak
	Utlån overført til kredittforetak er fraregnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten.
Innskuddsdekning	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Innskuddsdekning gir relevant informasjon om SpareBank 1 Østlandets finansieringsmiks. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om bankens avhengighet av markedsfinansiering.
Innskuddsdekning inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}$
	Innskuddsdekning gir informasjon om finansieringsmiks av den totale utlånsvirksomheten. Innskudd fra kunder representerer en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet og nøkkeltallet gir viktig informasjon om den totale utlånsvirksomhetens avhengighet av markedsfinansiering.
Utlånsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Brutto utlån til kunder}}{\text{Brutto utlån til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens utlånsvirksomhet.
Utlånsvekst siste 12 måneder inklusiv utlån overført til kredittforetak	$\frac{\text{Bto. utlån til kunder} + \text{Lån overf. til kred. foretak}}{\text{Bto. utlån til kunder for 12 mnd. siden} + \text{Lån overf. til kred. foret. for 12 mnd. siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i bankens totale utlånsvirksomhet. Banken benytter kredittforetakene som finansieringskilde, og nøkkeltallet inkluderer lån overført til kredittforetakene for å synliggjøre aktiviteten og veksten i den totale utlånsvirksomheten inklusiv disse lånene.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Innskuddsvekst siste 12 måneder	$\frac{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder}}{\text{Innskudd fra og gjeld til kunder for 12 måneder siden}} - 1$
	Nøkkeltallet gir informasjon om aktiviteten og veksten i innskuddsvirksomheten som er en viktig del av finansieringen av bankens utlånsvirksomhet.
Tap på utlån i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Tap på utlån og garantier}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til brutto utlån og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader foretaket har i forhold til utlånsvolumet. Dette gir nyttig tilleggsinformasjon til resultatført tapskostnad da kostnaden også sees i sammenheng med utlånsvolumet og er dermed bedre egnet som et sammenligningstall mot andre banker.
Utlån og forpliktelser i trinn 2 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 2}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Utlån og forpliktelser i trinn 3 i prosent av brutto utlån	$\frac{(\text{Utlån og forpliktelser i trinn 3}) \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto misligholdte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto misligholdte engasjement over 90 dager}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Brutto øvrige tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjement som ikke er misligholdt}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto utlån	$\frac{\text{Netto misligholdte engasjement} + \text{Netto andre tapsutsatte engasjement}}{\text{Brutto utlån til kunder}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for misligholdte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på misligholdte engasjementer}}{\text{Brutto misligholdte engasjementer over 90 dager}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Avsetningsgrad for øvrige tapsutsatte engasjementer	$\frac{\text{Individuelle nedskrivninger på øvrige tapsutsatte engasjementer}}{\text{Brutto øvrige tapsutsatte engasjementer}}$
	Nøkkeltallet gir relevant informasjon om bankens kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsinformasjon ut over det som følger av tapsnotene.
Egenkapitalprosent	$\frac{\text{Sum egenkapital}}{\text{Sum eiendeler}}$
	Nøkkeltallet gir informasjon om den uvektede soliditeten til selskapet.

Alternative resultatmål	Definisjon og begrunnelse
Bokført egenkapital per EK-bevis konsern	$\frac{(\text{Sum EK} - \text{Minoritetsinteresser} - \text{Gavefond} - \text{Hybridkapital}) \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Antall utstedte egenkapitalbevis}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen ved utløpet av perioden dividert på antall egenkapitalbevis.</p>
Pris/resultat per EK-bevis	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Resultat per egenkapitalbevis} \times \left(\frac{\text{Act}}{\text{Act}}\right)}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om inntjeningen per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på det aktuelle tidspunkt, noe som gir mulighet for å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnes som børskurs per egenkapitalbevis dividert på annualisert resultat per egenkapitalbevis.</p>
Pris/bokført egenkapital	$\frac{\text{Børskurs på egenkapitalbevisene}}{\text{Bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital per egenkapitalbevis sett opp mot børskurs på gitt tidspunkt. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset. Beregnet som børskurs per egenkapitalbevis dividert på bokført egenkapital per egenkapitalbevis konsern (se definisjonen av dette nøkkeltallet over).</p>
Gjennomsnittlig LTV (Loan to value)	$\frac{\text{Gjennomsnittlig lånebeløp på utlån til kunder}}{\text{Gjennomsnittlig markedsverdi på sikekrhetsstilte eiendeler}}$ <p>Nøkkeltallet gir informasjon om belåningsgraden i utlånsporteføljen og er relevant for å vurdere tapsrisiko i utlånsporteføljen.</p>
Utlån overført til kredittforetak	<p>Utlån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS og SpareBank 1 Næringskreditt AS og som dermed er fra regnet fra balansen</p> <p>Utlån overført til kredittforetak er fra regnet balansen, men inngår i den totale utlånsvirksomheten. Nøkkeltallet brukes for beregning av andre APM-er.</p>
Act/Act	$\frac{\text{Totalt antall dager i året (365 eller 366)}}{\text{Antall dager hittil i år}}$ <p>Act/Act brukes for å annualisere resultatstørrelser som inngår i nøkkeltall. Resultatstørrelser annualiseres i nøkkeltallene for at de skal være sammenlignbare med andre perioders nøkkeltall.</p>
Ekstraordinære poster	<p>Identifiserte kostnader som er vurdert å skyldes engangshendelser</p> <p>Nøkkeltallet brukes til å beregne underliggende bankdrift som er oppført som en egen APM.</p>
Resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt per gjennomsnittlig egenkapitalbevis i regnskapsperioden.</p>
Utvannet resultat per gjennomsnittlig egenkapitalbevis	$\frac{\text{Majoritetens andel av konsernets resultat etter skatt} \times \text{Eierandelsbrøk}}{\text{Gjennomsnittlig antall EKB i regnskapsperioden} + \text{Antall EKB utstedt etter regnskapsperiodens slutt}}$ <p>Nøkkeltallet viser egenkapitalbeviserens andel av resultat etter skatt fordelt på summen av gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i regnskapsåret med tillegg av antall egenkapitalbevis som er utstedt etter regnskapsperiodens slutt.</p>

Finanskalender 2020

Dato	Tema
7. februar 2020	4. kvartal 2019: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
5. mars 2020	Årsrapport 2019
26. mars 2020	Representantskapsmøte
27. mars 2020	Eks. utbytte
7. april 2020	Utbetaling av utbytte
8. mai 2020	1. kvartal 2020: Offentliggjøring av resultat kl 7.30
5. august 2020	2. kvartal 2020: Offentliggjøring av resultat kl 10.00
30. oktober 2020	3. kvartal 2020: Offentliggjøring av resultat kl 7.30

*Vi tar forbehold om eventuelle endringer av datoer for offentliggjøring.
Opplysningene er informasjonspliktig etter verdipapirhandelloven § 5-1.*

Stilleperioden varer fra femte bankdag i et nytt kvartal og til kvartalsrapporten blir offentliggjort. I denne perioden vil det ikke være noen kontakt mellom Investor Relations og pressen, investorer, analytikere eller andre markedsaktører.

Kontaktinformasjon

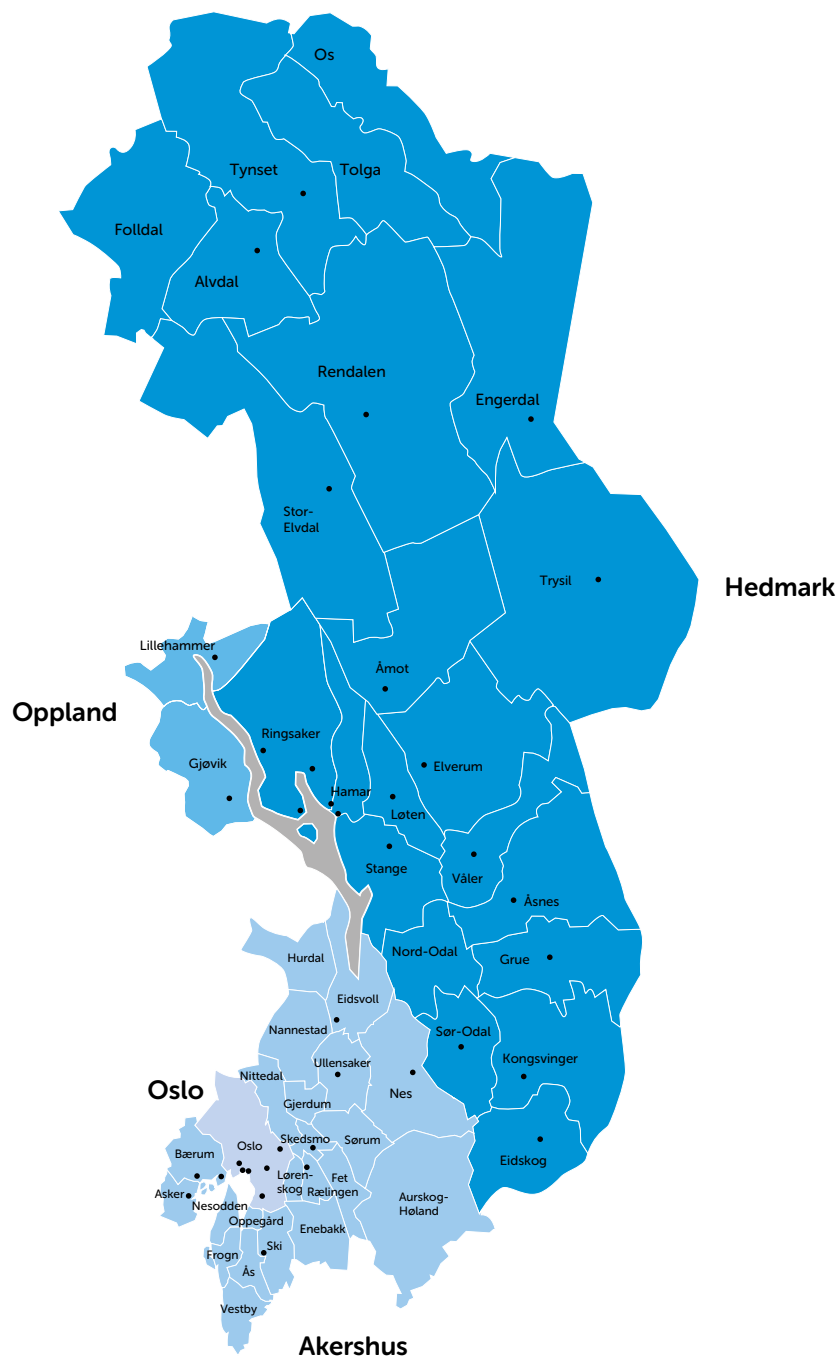
Richard Heiberg
Administrerende direktør
Tel.: +47 902 06 018
richard.heiberg@sb1ostlandet.no

Geir-Egil Bolstad
Finansdirektør
Tel.: +47 918 82 071
geir-egil.bolstad@sb1ostlandet.no

Runar Hauge
IR-kontakt
Tel.: +47 482 95 659
Runar.hauge@sb1ostlandet.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, 2317 Hamar
Postboks 203, 2302 Hamar
Telefon 915 02999

Organisasjonsnummer 920 426 530

sb1ostlandet.no